BILLARDA

C.E.I.P. de Monforte (Colexio Novo)

RAMÓN PIÑEIRO LÓPEZ:
LETRAS GALEGAS 2009

XUNTA DE GALICIA
PRESIDENCIA
Secretaría Xeral de Política Lingüística

DAMOS A BENVIDA

EDITORIAL

A cooperación é a capacidade de traballar en equipo para lograr o ben común.

A realización humana é como unha cordilleira con precipicios, riscos, pendentes e vales. Alcanzar a perfección nun esforzo colectivo é como desexar conquistar a cima máis alta. O esforzo require que cada alpinista estea equipado con habilidades e coñecementos esenciais, moita determinación e forza de vontade. Con todo, non se debe emprender a ascensión sen o máis indispensable: a corda de seguridade da cooperación que asegura ecuanimidade, capacitación, facilidade e entusiasmo, provê os medios para que cada escalador dea un paso, por pequeno que sexa, e que todos eses pasos, unidos, permitan alcanzar o cume.

Un ano máis estamos aquí para presentar un traballo que require a colaboración de todo o persoal da comunidade educativa. Este é o momento de que cada persoa achege unha pequena dose de cooperación; se non é coa mente, entón co traballo físico; se non é co traballo físico, entón coa riqueza; se non é coa riqueza, entón apoiando ou motivando a outros a cooperar. Este é o resultado da cooperación que levamos a cabo para levantar esta montaña. Cada ano que pasa poderemos alcanzar novas e grandes cimas.

...na competencia gaña un, o resto chámanse perdedores, ata, todos poden perder.

Na cooperación todos gañan, alguén nos dixo que diso se trata a vida?

Quen coopera sente a satisfacción de compartir canto ten cos demais en lugar de gardalo para si. E ese xesto de entrega liga o seu destino ao de moitas outras persoas que tamén dedican o seu tempo, a súa intelixencia, o seu diñeiro ou a súa forza de vontade a apoiar e defender aos demais.

Este é o traballo que logramos conxuntamente. Grazas a todos e todas aquelas que fixeron posible esta edición da nova revista do colexio.

Equipo de Normalización Lingüística

SUMARIO

Editorial 4

A.N.P.A. 5

Letras Galegas....6

Pequenos escritores....11

Do you speak english? 31

Monforte 33

Aconteceu 37

Investigado 50

Bos consellos 64

Divertíndonos 66

Homenaxe a 3, 75

CEIP DE MONFORTE
Ronda Mª Emilia Casas Baamonde, s/n
27400 MONFORTE (Lugo)
Teléfono e Fax.: 982 400 442 / 609906524
e-mail: ceip.monforte@edu.xunta.es
Web: http://centros.edu.xunta.es/ceipdemonforte

A.N.P.A A LAGOA

Dentro da comunidade educativa do Novo CEIP de Monforte de Lemos está a asociación de nais e pais, que ten a súa razón de ser en que nos importa non só a educación dos nosos fillos e fillas senón tamén o entorno do centro, como infraestrutura e como cultura.

Como infraestrutura tratamos de cooperar, na medida das nosas posibilidades coa dirección do colexio para mellorar as súas instalacións: todos desexamos o mellor para os nosos, por iso queremos facer o máis atractivo posible o centro, por dentro e por fóra.

Sirva este parágrafo para dar as grazas á dirección polo que de mellora se levou a cabo no presente curso, para animala en que siga pedindo melloras e tamén para comprometernos en axudala sempre que nolo solicitan e sexa posible.

Como entorno cultural foméntanse as actividades extraescolares, este curso están a ofertarse as seguintes: xadrez, ximnasia rítmica, futbito, batminton, patinaxe, voleibol, danza galega, pesca e teatro. Calquera alumno do colexio pode participar matriculándose nunha destas actividades ou en varias a un tempo, sen ser requisito imprescindible que os pais ou titores estean asociados. Pero si que hai diferenzas, pois os membros da asociación pagan menos cota. Búscase a participación de todos e todas, xa que como parte da comunidade educativa debemos arrimar o ombreiro polo ben do centro, sen dúbida todos nos sentimos orgullosos de que o colexio no que estudas os nosos fillos e fillas obtén algunha mención de honra. Por isto agradecemos a axuda de todos os que cooperaron e cooperan con nós.

Para concluír só queda reiterar a oferta que desde a directiva da A.N.P.A. á pública: calquera queixa ou suxestión coa que poidamos mellorar será tida en conta, valorada e farase chegar onda sexa mester. Sempre a vosa disposición.

RAMÓN PIÑEIRO

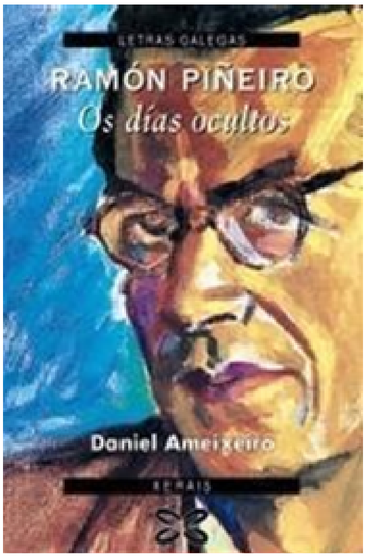

A Real Academia Galega decidiu o 5 de xullo de 2008 dedicarlle o Día das letras galegas do ano 2009, decidiu-no pola dedicación, total e desinteresada, da súa vida na defensa de Galicia e da súa cultura que debe ser unha referencia moral indiscutible e necesaria cara ás novas xeracións.

Os seus traballos sobre pensamento e filosofía, dedicados maioritariamente á "saudade", así como as súas traducións supuxeron un "paso decisivo" para a normalización do galego como lingua con capacidade para expresarse en todos os campos do saber

Destaca entre outras cousas a súa **Influencia en xeracións de galeguistas impulsor da normalización,** membro numerario da Real Academia Galega e **Primeiro presidente do Consello da Cultura**,

Tamén é de destacar, como outra das súas facetas, o seu labor "socrática, exemplarizada nas conversacións na súa mesa padiola, na súa intensa e xenerosa correspondencia epistolar fora e dentro de Galicia, moi en concreto en relación coa mocidade" tanto nos "escuros" tempos de posguerra como posteriormente, con toda "persoa que tivese Galicia como referente das súas actividades ou ideais".

BREVE BIOGRAFÍA

Ramón Piñeiro López naceu no seo dunha familia labrega da parroquia de Armea, concello de Láncara (Lugo), en maio de 1915, xa antes de chegar, con seis anos, á escola, sabía ler, escribir e resolver algunhas operacións matemáticas. Se a escola non supuxo dificultades intelectuais para Ramón Piñeiro, adiantado con respecto aos seus compañeiros grazas á axuda familiar, si que lle causou un forte impacto ao facerlle percibir en toda a súa crueza a diglosia presente na sociedade.

Entre 1924 e 1928, Ramón Piñeiro cursou en Lugo o bacharelato elemental. Neses anos descubriu a literatura. Quedou impresionado ao decatarse de que o idioma de campesiños que a escola desprezaba era tan apto coma o castelán para as sutilezas da poesía.

A precaria situación económica da familia impediu inicialmente que Ramón Piñeiro puidese continuar os seus estudos, polo que este regresou a casa para dedicarse aos labores do campo máis tarde foi traballar a Sarria, en 1930. En 1931 asiste a un mitin de Lois Peña Novo que lle esperta o interese pola cultura e a política galegas.

En 1932, de novo en Lugo para estudar o bacharelato superior, axudándose da circunstancia de que unha súa irmá tiña traballo e casa naquela cidade, participou na fundación das mocidades do Partido Galeguista, onde pronto destacou a pesar da súa timidez sendo nomeado secretario de cultura. Alí coñeceu a Ramón Otero Pedrayo (1888 - 1976), a raíz dunha conferencia que organizan os alumnos do instituto, e, en 1933, a outros persoeiros do galeguismo político (Castelao, Bóveda e outros).

En 1934 participou nun mitin celebrado na praza da Quintana o 25 de xullo e, en 1936, chega a ser elixido secretario do comité provincial para o plebiscito do Estatuto de Autonomía de Galicia. Tralo alzamento militar de xullo de 1936, veuse obrigado a loitar na guerra civil no bando nacional.

Rematada a guerra civil, comezou a estudar Filosofía e Letras na Universidade de Santiago. Dende 1943 participa na reorganización clandestina do Partido Galeguista no interior, membro do Comité Executivo como Secretario Político, detido en abril de 1946 permaneceu tres anos na cadea, a pesar de que foi condenado a seis. Ó saír do cárcere, establécese en Santiago, defendendo a loita cultural fronte á loita armada e política, Interveu activamente na auto disolución do Partido Galeguista e en 1950 foi o adaíl do grupo que fundou a Editorial Galaxia (da que foi o primeiro director literario), que en pleno franquismo comezou a publicar libros en galego e sobre asuntos relacionados con Galicia. Un par de anos máis tarde, Galaxia publica a Revista de Economía de Galicia, onde comeza a analizarse o desenvolvemento económico de Galicia. Piñeiro dirixiu a editorial e traballou nela ata 1966.

En 1966 trasladase a Estados Unidos, como profesor invitado da Universidade de Middlebury, en Vermont. O 25 de novembro de 1967 ingresa na Real Academia Galega, co discurso "A lingoaxe i as lingoas".

Ao longo da súa vida, Piñeiro nunca deixou de defender a postura do "galeguismo difuso" (isto era, "tinguir todos os partidos de galeguismo en vez de ter un único partido galeguista"),

un dos seus auténticos pais. En 1983 foi elixido primeiro presidente do Consello da Cultura Galega, cargo que desempeñou ata o seu pasamento, o 27 de agosto de 1990, a consecuencia dunha insuficiencia hepática. En 1985 recibe a Medalla Castelao

O 11 de febreiro de 1993 o Presidente da Xunta de Galicia, Manuel Fraga Iribarne, asina o decreto 25/1993 polo que se creaba o Centro de Investigacións Lingüísticas e Literarias Ramón Piñeiro, institución que por decreto 330/1997 pasou a denominarse, o 13 de novembro de 1997, como Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades.

BIBLIOGRAFÍA

A obra escrita por Ramón Piñeiro non é abundante, centrándose case na súa totalidade na filosofía da "saudade", *Significado metafísico da saudade, notas pra unha filosofía galaico-portuguesa* (Galaxia, Vigo s.a., 23 páxs.); e *Filosofía da saudade* (Galaxia, Vigo 1984, 121 páxs).

Libros

Olladas no futuro. Vigo, Galaxia, 1974.

Lembrando a Castelao. Santiago de Compostela, SEPT, 1975.

Filosofía da saudade. Vigo, Galaxia, 1984.

Fermín Penzol. Vigo, Galaxia, 2001.

Da miña acordanza. Memorias. Vigo, Galaxia, 2002.

Galicia. Vigo, Galaxia, 2002.

A linguaxe e as linguas. Vigo, Galaxia, 2008.

Escribiu tamén: prólogos como "Prólogo" a Pondal, E.: *Queixumes dos pinos*. A Coruña, La Voz de Galicia, 1979. Artigos como "Sobre o pensamento galego da xeneración Nós", *Avriense* 5, 1975, pp. 31-35.Discursos como "*A lingoaxe i as língoas*". Vigo, Galaxia, 1967 [edición facsimilar, Consello da Cultura Galega, 1994] A súa correspondencia publicouse en *Cartas para os amigos* (1992) e *Un epistolario de Ramón Piñeiro* (2000). Entrevistas como; Fdez del Riego: *Galicia Emigrante*, 11, 1955, pp. 16-17. E outros autores escribiron sobre El como: Alonso Girgado, L. e T. Monteagudo Cabaleiro.: *Cadernos Ramón Piñeiro II. Ramón Piñeiro: cronobiografía e cartas*. Santiago de Compostela, Xunta de Galicia, 2003. As súas memorias "Da miña acordanza" (2002), coa colaboración de Carlos Casares, que completou as páxinas iniciais escritas polo propio Ramón Piñeiro coas transcricións das conversas que mantiveron.

OUTROS RECOÑECEMENTOS

En 1984 recibiu a *Creu de Sant Jordi* da Generalitat de Catalunya, pola tarefa desenvolvida na defensa e divulgación da lingua e da identidade de Galicia

En 1985 recibiu a Medalla Castelao

En 1990 recibiu o Premio Fernández Latorre de xornalismo, concedido por *La Voz de Galicia*, "*por su aportación como intelectual y pensador en el último medio siglo de nuestro país*". Piñeiro, xa moi enfermo, non puido acudir ao acto de recollida do premio.

Tamén en 1990, a Universidade de Santiago de Compostela concedeulle a Insignia de Ouro.

RECORDANDO AS SÚAS VERBAS

"Deica entón -deica os 6 anos- a miña lingua única fora o galego, así que o choque máis importante que me produciu a escola foi o cambio de lingua. O escolante, que era de Lugo, falaba en castelán dentro e fóra da escola e falábao con todo o mundo, mesmo que fosen nenos ou vellos, homes ou mulleres, labregos ou cregos. Non facía a menor concesión. Falaba en castelán coa intransixente firmeza de quen cumpre un alto e sagrado deber. [...] a utilización ríxida dunha lingua distinta da nosa, dunha lingua que 'excluía' a nosa, dáballe unha autoridade extraña, unha autoridade que [...] en lugar de establecer a 'superioridade persoal' do mestre trataba de establecer a nosa 'inferioridade colectiva'. E non só a nosa inferioridade en canto escolares senón a inferioridade nosa en canto galego falantes. — (Ramón Piñeiro: *Da miña acordanza)".*

"Nós, os galegos -e xustamente como galegos-, somos unha desas unidades naturales en que a Humanidade se realiza. Somos unha das formas de expresión do pulo creador da vida humá. Porque somos un pobo dotado dunha língoa e, polo mesmo, dunha cultura, somos unha realidade orixinal dentro do patrimonio humán. A nosa misión consiste en facer que esa realidade orixinal acade a súa plenitude. Somos os responsables de que prospere ou fracase unha creación que a vida humá expresa a través de nós. Si por un momento nos mergullamos no mundo mental dos nosos campesiños, poderemos considerar metafóricamente á realidade humá como unha gran agra composta de moitas leiras diversas, cada unha delas cos seus propios froitos. Nós somos unha desas leiras. O noso destino -a nosa responsabilidade- é cultivala e ofrecerlle os seus froitos orixinás ó patrimonio cultural humán. — (Ramón Piñeiro: *A lingoaxe i as língoas).*

Letras Galegas no noso C.E.I.P

O 17 de maio de cada ano celébrase en Galicia o Día dás Letras Galegas, xornada de celebración do idioma galego a través da súa manifestación literaria
O labor de sensibilización achega do valor do patrimonio cultural galego que se pretende levar a cabo co Día dás Letras Galegas non sería viable sen a imprescindible c participación dos centros de ensino. Cada ano, os centros escolares de Galicia organizan actividades relacionadas con ese día a través das cales pícaros e mozo levan a cabo unha aproximación lúdica e formativa á lingua galega e aos personaxes destacados da súa cultura. Aínda que o 17 de maio é un día festivo en Galicia e, xa que logo non lectivo, as actividades preparatorias adoitan sustanciarse nos días previos, especialmente na denominada Semana dás Letras Galegas.

TEATRO

XOGOS

CONTACONTOS

E MÁIS XOGOS

CORRELÍNGÜA

....UN HA MOREA DE ACTIVIDADES QUE FIXEMOS AO LONGO DA SEMANA: CONTOS, MARCAPÁXINAS , MANUALIDADES, PASATEMPOS, UNS CORTOS QUE GRABAMOS, PRESENTACION DA VIDA E OBRA DO AUTOR HOMENAXEADO...

Letras Galegas no noso C.E.I.P

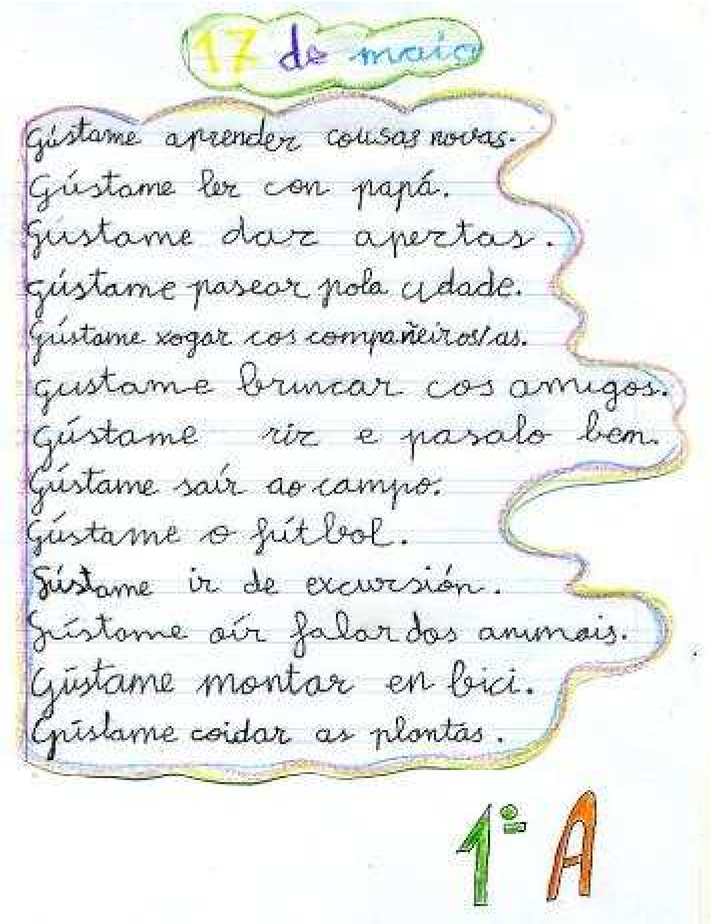
17 de maio

Gústame aprender cousas novas.
Gústame ler con papá.
Gústame dar apertas.
Gústame pasear pola cidade.
Gústame xogar cos compañeiros/as.
Gustame brincar cos amigos.
Gústame rir e pasalo ben.
Gústame saír ao campo.
Gústame o fútbol.
Gústame ir de excursión.
Gústame oír falar dos animais.
Gústame montar en bici.
Gústame coidar as plontas.

1º A

Letras Galegas 2009

Caricatura

Ramón Piñeiro naceu preto de eiquí (Láncara).
Preocupouse moito pola Nosa lingua e os costumes

Isa 1º A

Foi a festa das letras, das palabras, das frases e das emocións empapadas en galego, foi unha esmorga que non acaba, unha festa que continua na casa, na escola, no barrio?, Entre nós, sempre en Galego? En Galiza, sempre en Galego.
Mar Alonso

Ramón Piñeiro

Foi un escritor da lingua galega que naceu en Láncara en 1915 e morreu en 1990 en Santiago de Compostela.Foi un activo promotor da cultura galega e fundou a revista “Mocidade Galeguista” en 1932 e a editorial Galaxia, en 1950.Tamén dirixiu a revista “Grial”, moi prestixiosa entre as universidades estranxeiras.

As súas obras non son moi abundantes,aínda que tamén escribiu ensaios sobre a saúde.

Ramón Piñeiro formou parte do primeiro Parlamento autonómico como deputado polo PS de G.
PSOE.

En 1983 foi elixido primeiro presidente do Consello de Cultura Galega, cargo que desempeñaba ao finar o 27 de agosto de 1990.

Samuel e Uxía, 6º A

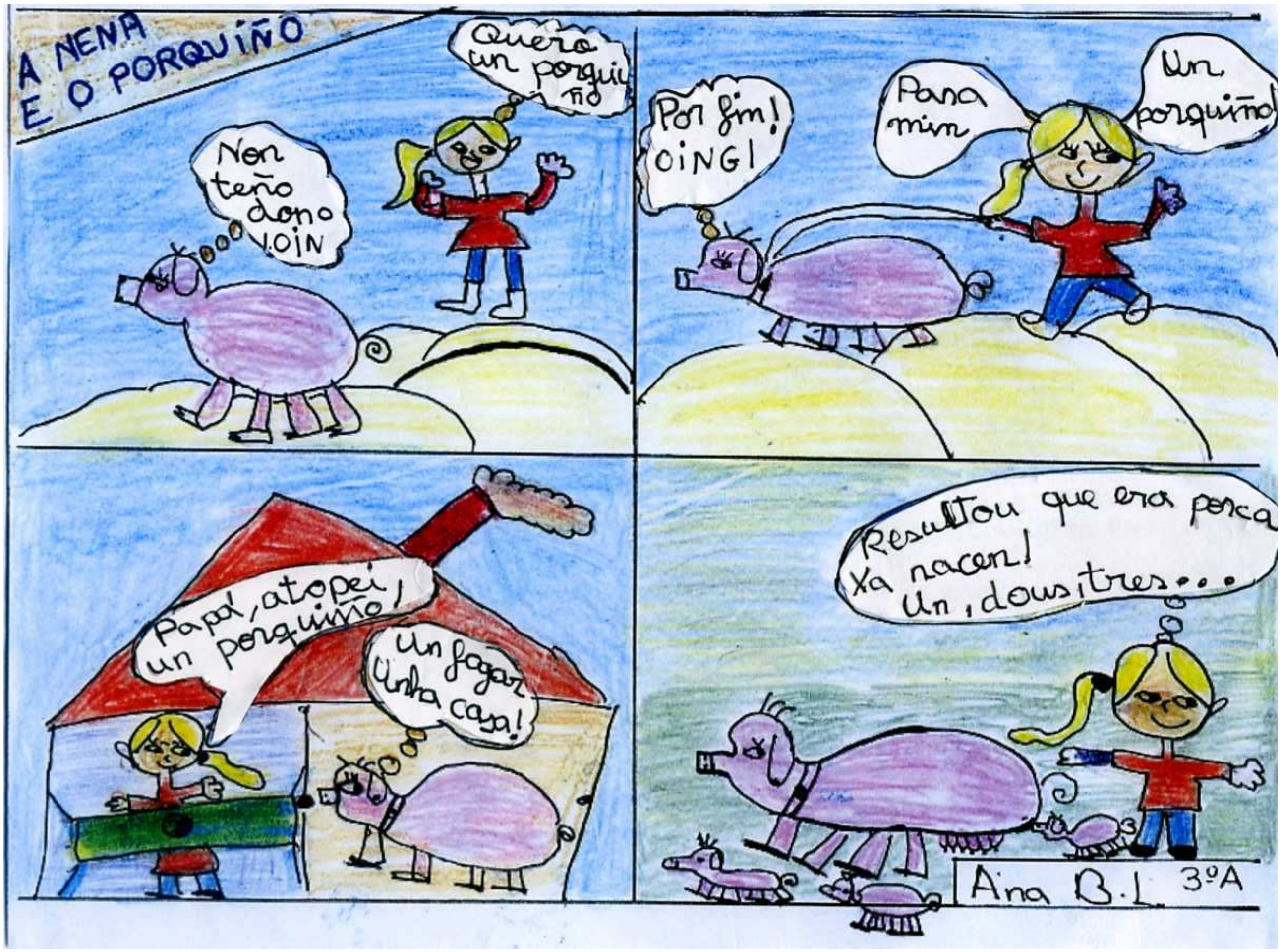
A NENA E O PORQUIÑO
Quero un porquiño
Non teño dono OIN
Por fin! OING!
Para min
Un porquiño!
Papá, atopei un porquiño!
Un fogar, unha casa!
Resultou que era porca
Xa nacen!
Un, dous, tres...
Ana B.L 3ºA

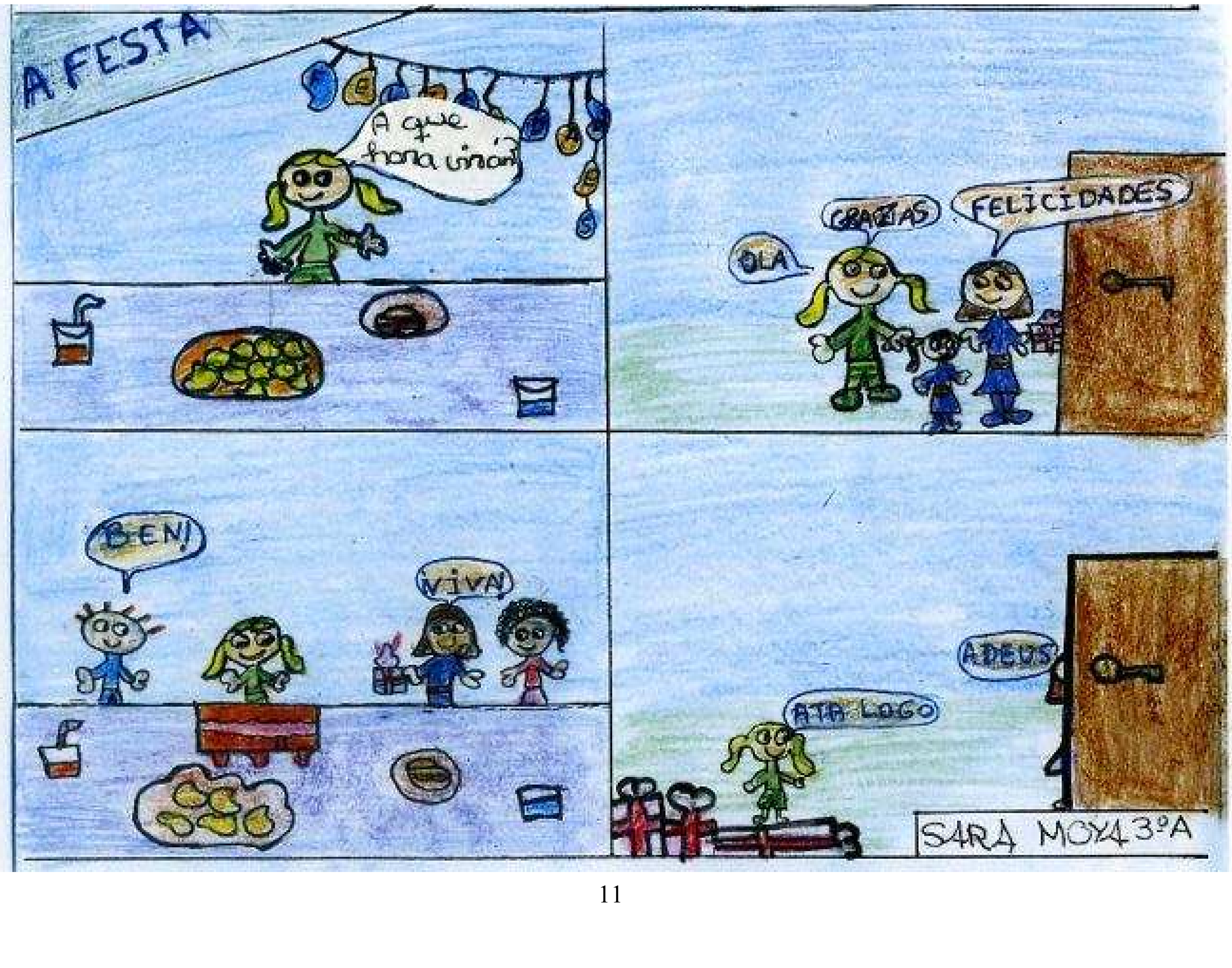
A FESTA
A que hora virán?
OLA
GRAZAS
FELICIDADES
BEN!
VIVA
ADEUS
ATA LOGO
SARA MOYA 3ºA

Había una vez un neno, que era moi burro, moi burro, moi burro, e ninguén o quería. Tiña una familia moi rica, pero aínda si tampouco o querían.

Un día apareceu una caixa diante da porta, Manuel miraba o paquete, e mentres preguntábase de que sería. Pasaron horas e horas, esperando a que chegaran os seus país do balneario para abrir o paquete, pero mirando, encontrou una tarxeta que poñía, "Para Manuel, da avoa Carme".

Manuel púxose moi ledo, e abriu o paquete, e non vos imaxinades o que era, "una pócema".

Manuel bebeuna, e empezou a dicir as táboas de multiplicar. Entón deuse de conta para que servía a pócema, e dende aquela, todos os nenos e nenas querían tomala.

Preguntádesvos que lle pasou a Manuel…, fíxose o neno Máis listo da escola.

Ana Bouza López
3º A

Fin

A ovella desorientada

Había una vez una ovella que non sabía nada, chamábana a ovella desorientada. Cando as outras ovellas a vían, corrían lonxe dela e a pobriña non tiña amigas. Estaba moi triste.

Un día un grupo de catro ovellas ían camiñando e ao vela escapaban e a pobre da ovella nunca tiña amigas.

Era a ovella máis triste de toda a vila.

Pero un día que ían todas de compras ela viunas vir e para non asustalas escondeuse detrás dunha árbore pera elas déronse conta e comprenderon que o que lle fixeran estaba moi mal e reunidas acordaron que xamais lle volverían a facer desprezos a ovella desorientada.

Falaron con ela e todas xuntas foron felices para sempre.

Antia D.3º A

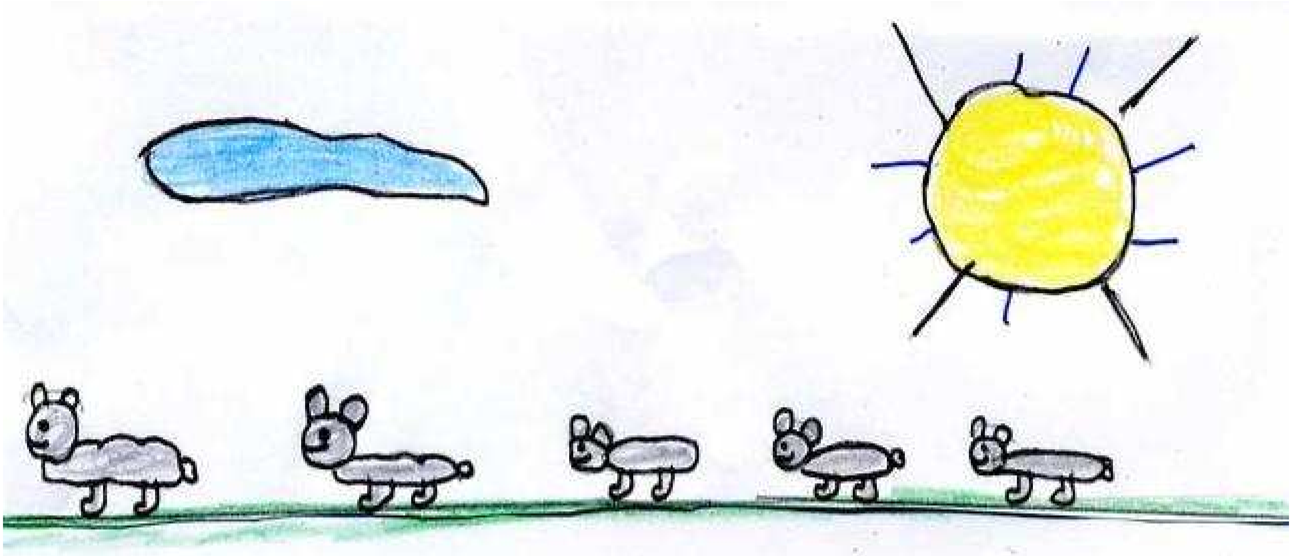

PRINCESA PRISIONEIRA

Había unha vez,unha princesiña que vivía nun pequeno castelo.Era todo de ouro; incluso as camas,as mesas...
Chamábase Estela e tiña 12 anos.
Ía a un colexio para princesas e príncipes. Alí, para as princesas había clases de feitizos, pocións... e para príncipes duelos de espadas...
Un día,de camiño ao colexio, encontrouse cunha bruxa disfrazada de anciá e díxolle:
- A onde vas?
- Ao colexio.
- Eu sei un camiño máis curto.
- Por onde é?
- Ségueme.

Chegaron a un castelo cheo de teas de araña.
A bruxa deixouse descubrir e encerrouna na torre do castelo.
Un día máis tarde,Xoán,o neno máis guapo do colexio,estrañouse e mandou que a
buscaran por toda a cidade Xoán encontrouna na torre pedindo axuda.
A bruxa moi atrevida dille:

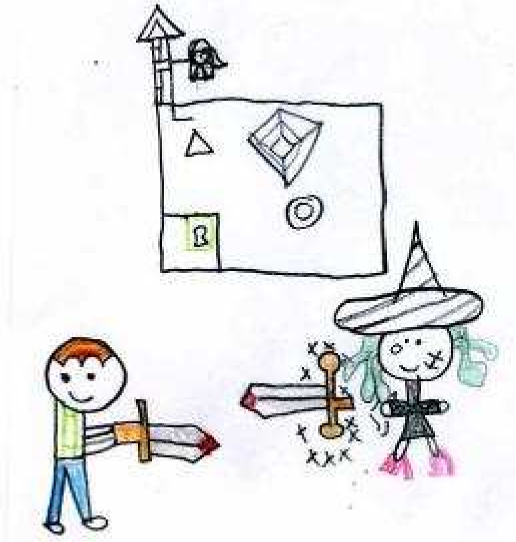

-Queres loitar con espadas?
-Por suposto!!!!!!
A loita durou horas e horas ata que Xoán gañou.Subiu ata a torre e levou a Estela.
-Grazas por liberarme!!
-Non hai de que.
Grazas a Xoán,Estela volveu a casa viva e ao final, os dous casaron.
E colorín colorado,
este conto está rematado.

UNHA LENDA.

Cando eu tiña 6 anos meu avó contábame unha lenda e dicía así:
Nunha vila había un home chamado Xoán, era orfo e moi avaricioso, ata que un día díxolle un señor:
-Como segas sendo así, vas quedar sen nada e vas ter que durmir na rúa.
E así foi, perdeuno todo por apostar no casino e por comprar todo o que tiñan os demais. Tivo que petar porta por porta en cada casa pero como se portara tan mal coa xente ninguén o deixou entrar. El aprendeu a non ser avaricioso e a portarse ben coa xente. Pouco a pouco tivo un traballo, comprou unha casa ... e aprendeu que " ti es ti, eres único e non necesitas ter o dos demais". FIN. (Yedra. 6º A)

Un aniversario feliz

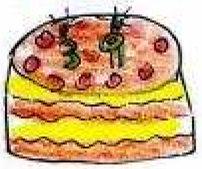

Había una vez un ogro gordo, malo e campión e una bruxa fraca, mala, pequena e rápida que vivía nun prado verde con flores e árbores.

Un día recibiu una carta do ogro Nalo invitándoa ao seu aniversario.

A bruxa pensou e pensou ata que se lle ocorreu unha idea:

Levarlle a´súa bola de cristal. Despois chamouna polo seu teléfono.

O fin foi ao seu aniversario

OLALLA 3ºA

O REI DO CASTELO Aarón 3º A

Había una vez un rei que vivía nun Castelo pero estaba farto de que un guerreiro lle atacara o seu Castelo. O rei decidiu loitar con el incluso ata a norte coma xa fixera o seu pai.

Pasou toda a súa longa vida loitando e chegou a vello sen deixar en toda a súa vida de loitar.

Finalmente o guerreiro e o rei decidiron que non podían continuar así e acordaron facerse amigos para sempre.

O CANGREXO LISTO

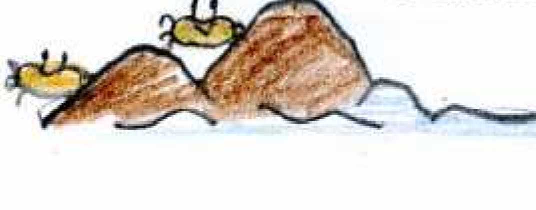

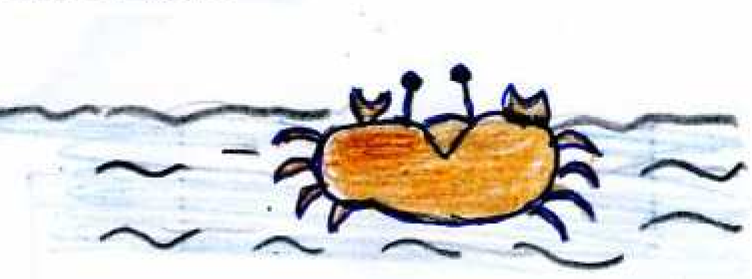

Había una vez un cangrexo moi listo porque sempre era o primeiro en ir a auga. El sempre chegaba antes que os demais e por iso pensaban todos que era o cangrexo máis listo do mar.

Despois de catro anos, os cangrexos volvían andando un día e todos andaban para atrás, pero algún que estaban agachados debaixo das pedras viron como o cangrexo listo andaba para adiante como os humanos

Cando todos o souberon no mar decidiron que o cangrexo listo non era listo senón o cangrexo máis tonto do mar enteiro e dende aquel día non volveu a facer trampa e empezou a andar para atrás coma todos.

E colorín colorado, este conto está rematado.

Alberto Fouces Cota 3º A

POESÍAS DA PRIMAVERA

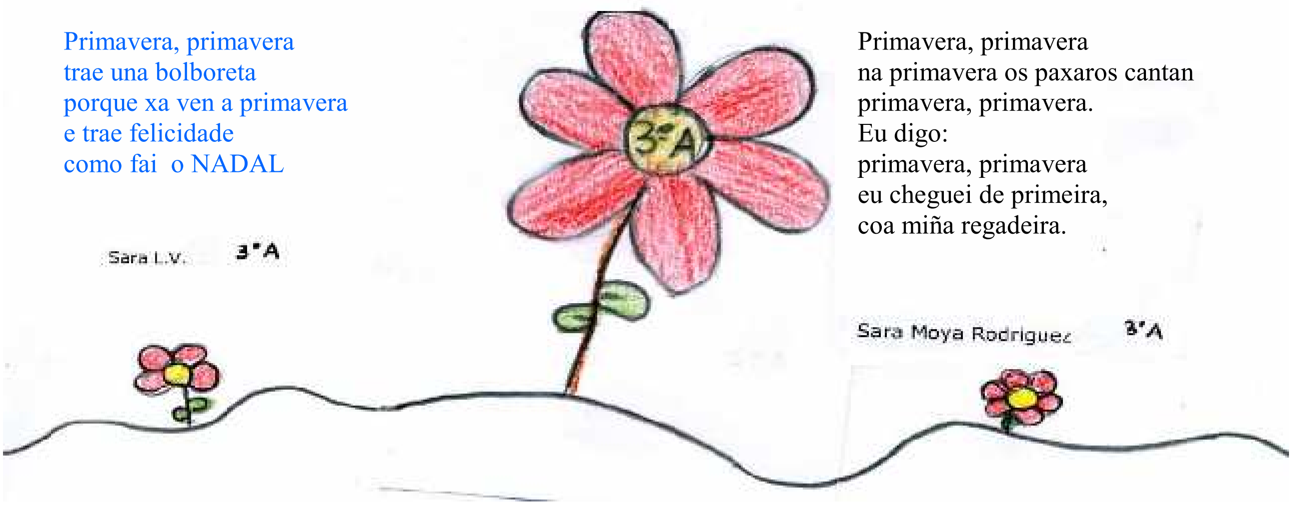

Primavera, primavera
trae una bolboreta
porque xa ven a primavera
e trae felicidade
como fai o NADAL

Sara L.V. 3ºA

Primavera, primavera
na primavera os paxaros cantan
primavera, primavera.
Eu digo:
primavera, primavera
eu cheguei de primeira,
coa miña regadeira.

Sara Moya Rodriguez 3ºA

OS DOUS MONOS

Victor 3º A

Gouco e Rouco vivían nunha árbore que non tiña follas.

Non tiñan nada que comer e por iso tiñan que mercar comida todos os días.

Un día Rouco mercou una sémola máxica e á árbore saíronlle as follas pero non daba froitos cos que alimentarse

Tiñan que seguir mercando a comida pero estaban a quedar sen cartos e gastaban tamén os seus aforros.

Gouco ía paseando cando atopou una moeda coa que puido mercar a cea, pero xa non lles quedaba máis. Pero ao día seguinte a árbore comezou a dar froitos e nunca máis deixou de dalos.

O GATO NEGRO

Había unha vez un gato ao que ninguén quería, cando a xente o vía queixábase e mandábao marchar.

Ao día seguinte, chegou un mago á cidade. todos estaban impresionados, foron ao espectáculo.

Cando o mago saíu foi ao parque e viu algo que se movían entre os arboriños.

Acercouse e viu ao gato negro, estaba abandonado, colleuno e preguntoulle:-Que che pasa?

O gato respondeulle:

-Ninguén me quere, aínda que... se ti queres ser o meu amigo, xa tería alguén que me quixese.

E o mago respondeulle:

- Claro que si. Sereino.

- E agora que somos amigos, poderías facerme un feitizo para que todo o mundo me queira?.

- Pois claro que si. ABRA CADABRA CONVÍRTETE NUN GATO FAMOSO!

Pero o gato arrepentiuse de usar o feitizo no seu proveito e díxolle ao mago:

- Prefiro ser só o teu amigo e que me queiras a ter un millón de fans por maxia.

Sara Moya 3º A

A GRAN LOITA

Érase unha vez "un rei" chamado Pimpirimpón o mandón. Era un rei moi egoísta, pois quería ter todas as terras e a maior suma de diñeiro. Un día, quixo conquistar MONFORTE DE LEMOS. Cando as tropas do "rei" chegaron á muralla de SAN VICENTE, os arqueiros foron avisar ao CONDE DE LEMOS. O conde dixo aos guerreiros que atacaran. Fixeron unha guerra de días semanas!!!

O Conde tiña escondidos cen soldados, todos con cabalos. Cando o exército de Pimpirimpón estaba case rendido, o Conde fixo un sinal para que os soldados escondidos saíran a atacar. Nada máis que saíra o primer soldado o rei comezou a gritar:

–Retirada, rendímonos, retirada!!!–

Ao acabar a guerra o Conde felicitou ao seu exército polos esforzos e prometeu a Monforte que sempre terían protección. Pola noite celebrouse a FESTA MAIOR dirixida aos guerreiros/as. Estes chamábanse así: Carlos, Adrián Iago Cesar, Garci, Julio, Andrés, Víctor, Santi, Walfly, Alexia, Fernanda, Sabela, Cristina, Uxía e Andrea.

Dende entón o rei Pimpirimpón non volveu a molestar, a robar terras nin a ser egoísta con ningún pobo, vila ou cidade e menos aínda con...... Con quen vai ser ou?

POIS CON MONFORTE!!!!

Mª Fernanda Aguilera Mannucci. 4ºA

SON MAIS POPULAR CA TI

Érase unha vez unha nena que era moi popular, chamábase Sara .Un día chegou ao colexio unha nena nova que no seu primeiro día xa era a máis popular que Sara,así que ela púxose furiosa porque Paula, a nena nova, quitoulle o seu posto .O seguinte día Sara díxolle a Paula - - Ola, son Sara a que antes era a máis popular ata que chegaches ti. -Ola ,eu son Paula.
-Xa o sei. É o teu segundo día de popular e xa ves toda chulita.
-Que che fixen Sara? Non queres ser a miña amiga?
-Non !
-Vale ,entón se non es a miña amiga, xa non te vou falar máis.
- JA JA JA non aguantas nin unha semana.
–Vale, quen aguante sen falar unha semana dalle un corte de pelo a outra.
–Vale, agora ningunha das dúas pode falar senón perde.
Na seguinte clase a profesora pregúntalle a Paula:
-Que son os seres vivos?, Paula.
Paula non dixo nin "mu".
-Paula se non o sabes dimo que cho explico - di a profesora.
Paula escribe que son os seres vivos na caderno e dállo a profesora -Porque non falas ,Paula?
-Esta afónica –di a súa mellor amiga, Uxía.
Sen que lle vexa a profesora Paula escríbelle a Uxía" grazas, salváchesme con esa mentira".
Pasaron tres días e Sara tampouco dixo nin mu ata que Lola a súa mellor amiga pregúntalle:- mañá queres vir a miña casa, Sara? -
-Sí, - di Sara.
–Falaches, Sara ¿ a que hora quedamos para cortarche o cabelo?
-Ti tamén falaches –di Sara.
---Entón as 17:30 – din as dúas a vez.
-Na miña casa –di Paula.
Ao final as dúas cortáronse moi ben o cabelo e foron as mellores amigas do colexio. (Yessica,6º A)

UN CASTELO ENCANTADO

Había unha vez, nun castelo unha
meiga que enfeitizaba a todo aquel
que non lle fixese caso.
Un día unha granxeira
chamada Fernanda
viu un cartel cravado
nunha árbore que
decía:

Envioullo ao seu [illegible]
Víctor que moi decidido
foi polo camiño máis
curto ata o castelo.
Cando chegou pasou
pola ponte levadiza, subiu ao trono do señor rei díxolle:
—Rei Adrián preséntome para loitar coa meiga Florianfarda.
—Todos os meus soldados loitaron contra a meiga e morreron.
—Pero eu loitarei e conseguireino.
O guerreiro Víctor foi á torre pequena onde vivía a meiga.
O guerreiro colleu unha pedra grande, tirou a porta. De
súpeto apareceu unha sombra que se convertiu na meiga, e
dixo:

– Outro guerreiro que quere loita.
A meiga fixo un feitizo para petrificar o guerreiro. Víctor puxo o escudo e o feitizo rebotou. A meiga quedou petrificada e o rei deulle a recompensa ao guerreiro: cen moedas de ouro. Víctor dixo:
– A miña familia e eu dámoslle as grazas rei Adrián.

CARLOS DIEGUEZ 4ºA

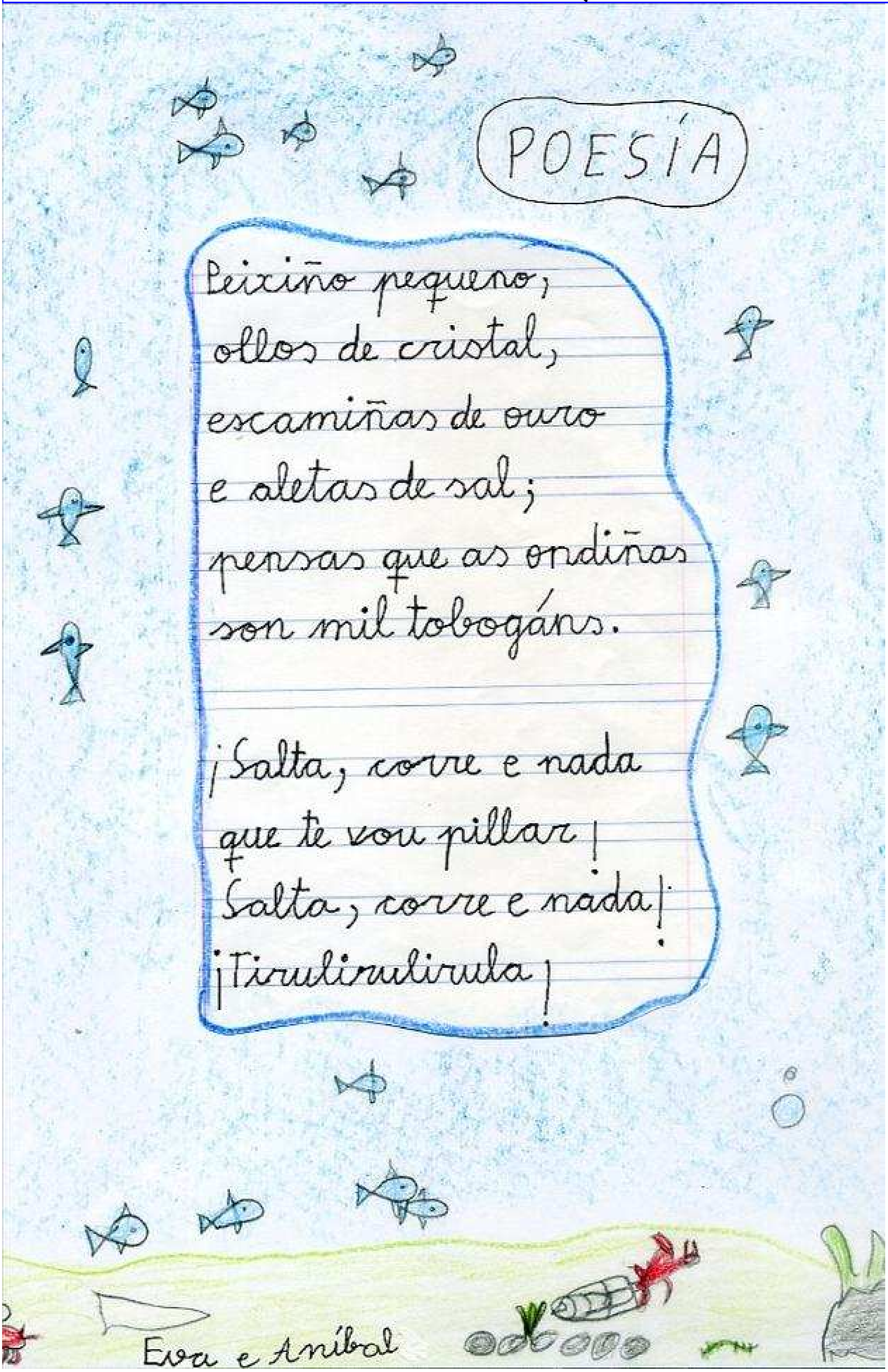
POESÍA
Peixiño pequeno,
ollos de cristal,
escamiñas de ouro
e aletas de sal;
pensas que as ondiñas
son mil tobogáns.
¡Salta, corre e nada
que te vou pillar!
Salta, corre e nada!
¡Tirulirulirula!
Eva e Aníbal

UNHA ESTRELIÑA MOI DIVERTIDA

No fermoso mar Mediterráneo, naceu un día moi soleado e tranquilo unha estrela de mar única, fermosa e pequena. A súa nai, sabía que ela ía ser diferente ás demais.
Dous días máis tarde, os seus pais chamáronlle Luiña.
A pequena e aventureira estrela, foi aprendendo no CEIP Cunchiñas, escola principal do mar, todo o necesario para ser unha estrela moi estudada. Luiña quería se pediatra, profesora, pianista, coidadora de estreliñas...e en fin, tiña moitísimas cousas pensadas. O que nunca pensara, entroulle na cabeza, era ser poeta e escritora.
As amigas de Luiña dicíanlle que era mellor que fose modelo ou avogada, uo quizais bombeira; mais ela non queria nada diso.
Luiña foi medrando e medrando ata chegar a adulta e aínda non sabía que ser.
Un día preguntoulle aos seus pais que opinaban sobre isto e eles dixéronlle:
- Filla! Nós pensamos que sería mellor que foses profesora. Como ben sabes só hai o CEIP Conchiña e o CEIP Caracoiñas e case non teñen profes para os moitos nenos e nenas que teñen.E a Luiña decantouse por ser profesora.

Leidy Juliana Aldana Rodríguez 5º A

SARA E O REGALIZ

Estefanía 6ºA

Había unha vez unha nena chamada Sara que un día foi mercar regalices. Cando ia para súa casa colleu unha delas e cando a
acercou a súa boca,ela gritou -¡ non me comas! podemos ser amigas.-Esta ben -contestalle Sara,-como te chamas-preguntoulle a regaliz, eu Olga e ti ?
-Sara- contestoulle a nena.
-Ímonos para a cama xa e tarde,-de acordo -contestoulle Olga.
Ao día seguinte ao levantarse Sara espertou a Olga e a meteu na mochila. Cando ían de camiño ao colexio Sara contoulle a súas amigas o que lle oco-rrera paso por paso mentres tanto Olga caeu da mochila e colleuna un neno que viña detrás.
Cando tocou o timbre todos foron para clase.Cando Sara ia a coller o libro de matemáticas viu que Olga non estaba,entón empezo a buscala por toda a clase.E de repente oíu -Sara estou aquí -dixolle Olga murmurando, -espera a que toque o timbre- respondeulle Sara.
Despois de que acabara a clase,Sara colleu a Olga despistada mente da mochila do neno que a collera .
E así viviron moitas aventuras xuntas terroríficas e divertidas...

MAIO LONGO 6º
CEIP DE MONFORTE

Maio longo, maio longo
Que ben vai quedar Monforte
Tantas obras, tanto arranxo
Que provocan tantos cortes.

Maio longo, maio longo
Viva a nosa artesanía
Con xerros, escorrecubas
Barreños, toda unha vida.

Maio longo, maio longo
Fuches longo para o goberno
Querían prohibir o viño
E mandar a moitos ó inferno.

Maio longo, maio longo
Canto temos que pensar
En que lingua falaremos
Como nos van educar.

Maio longo, maio longo,
Curto serás para nós
Que nos imos de excursión
Pensaremos moito en vós.

Maio longo, maio longo
Defenderemos o noso
O viño da Ribeira Sacra
A paisaxe e a olería.

Maio longo, maio longo
Canto te imos lembrar
Que pasara en Galicia
Quen o pode adiviñar

"COPLAS DO DÍA DOS

MAIOS"

VALENTINA

Chegou unha bolboreta
voando dende Arxentina
posouse no noso cole,
é a nosa Valentina.
Gústalle ler libros
inventa moitas poesías,
experta en manualidades
ela é toda unha artista.
O seu lugar favorito:
a biblioteca
a súa frase preferida:
"hoxe teño unha sorpresa"
A misión da bolboreta:
sempre voar e voar
a nosa Valentina
para Barcelona se vai.
Que faremos nos agora
sen esa alumna xenial?
No seu pupitre haberá
unha planta marabillosa
por si un día soleado
a bolboreta re-
torna.
5-B

A PAZ

Eu pido ao mundo, a paz
para recordarlles, ledicia
para darlle vida.
Eu pido ao mundo, a paz
para alegrarlle o día
dámoslles paz.
Eu quero amor
dime ti, que queres, rapaz?
Eu quero paz
e non pido máis
que ledicia e bondade
eu pido verdade
amor e claridade.

LUCÍA FIGUEIRAS 5ºB

O GALO E O ZORRO

Había unha vez un galo e un zorro. Un día o galo estaba buscando comida, ven o zorro , colleuno na boca e cando ía colgado dicíalle ao zorro: Xea,xea...

E ao pobre zorro tanto o aburriu que decidiu soltalo. O galo tivo a sorte de que o deixara ao lado dunha árbore, pegou un brinco e subiu ao mesmo.

Entón o galo burlábase e o zorro dicía:

-Trompalantron, ven pola roupa.

Non que Deus darame outra.

Domingo 5ºA

A CHAVE PERDIDA

Narrador:Un día a chave para entrar nos contos perdeuse.
Miguel:Temos que idear un plan ,dividirémonos en dous grupos para encontrar a chave ,o grupo "A" vira comigo e o grupo "B" con Luís.
Luís:Ben ,nós iremos polas clases.
Miguel:E nós polos corredores.
Narrador:Ían ir pero... De súpeto.
Campillos:Ei , que non contabades cos meus amigos e comigo.
Miguel:Entón vos iredes polo patio do recreo.
Campillos:De acordo.
Narrador:Foron buscar a chave pero non atoparon nada,entón volvéronse a reunir.
Miguel:Só nós queda un sitio onde buscar;o comedor.
E se non esta aí estaremos perdidos.
Narrador:Eh sabedes onde estaba?
Nenos:Noooooooooooooooooooooon.
Narrador:pois estaba na pota de caldo que iamos comer hoxe.

Por:Miguel,Luís,Óscar,Campillos e Víctor de 5º B.

A RA E O PRÍNCIPE

A tódalas nais dos ríos:

Érase unha vez unha ra que en vez de criar cágados, trouxo un príncipe. A ra estaba moi triste, porque ela quería ter uns fermosos cágados.

O príncipe vendo a ra tan triste díxolle que se podía facer famosa porque era a única ra no mundo que criara un príncipe. Entón a ra pensando que o príncipe tiña razón parou de chorar.

Pasado un tempo os dous fixeron unha viaxe ata o principio do río e polo camiño, a xente que atopaban preguntábanlle o príncipe quen o criara e o príncipe respondíalles a todos que o criara a ra mais boa e fermosa do río.

Pasado algún tempo a ra fíxose moi famosa xa que era a primeira ra que criara un príncipe. Daniel Pallín López 4° B

A PROTEXIDA

É noite, unha escura noite, a estas horas case todos dormen. Digo case todos porque sempre te podes atopar a alguén que non e que teña que atravesar por esta vella fraga.

Perdón por non terme presentado antes, a min chámanme Alupa e paso todos os días a vixiar este fermoso lugar. Moi poucos son os humanos que por aquí pasan, unha grande maioría non sabe chegar. De sabelo, seguramente xa o terían esnaquizado, como acostuman a facer con todo.

Por se aínda non se decatou ninguén, son un ave nocturna, de ollos brillantes e plumaxe suave. Si, xa sei que agora todo o mundo sabe que son unha curuxa, mais eu non son portadora de malas noticias, pero quero deixar claro que si que danaría a todo aquel que viñera con intención de destruír este sitio.

Xa expliquei que se trataba dunha fraga vella poboada de acivros e castiñeiros, árbores moi fermosas e sabias, nas que me sinto segura, protexida e intelixente. Estas árbores son o meu fogar. Como veciños ademais doutros paxaros teño esquíos, raposos, cervos, xabarís e lobos.

Nas noites de lúa chea, ou mellor dito o primeiro día que a lúa enche, reunímonos todos os que poboamos esta fraga para contarnos as novidades que cada un de nós foi coñecendo, ou para avisarnos dos perigos que se nos van achegando e así tratar de evitalos. Por isto o que agora vos quero contar:

Estes últimos días atravesaban por aquí uns humanos que a todos nos chamaron a atención. Un sempre era o mesmo, pero os seus acompañantes sempre eran diferentes, nunca viña co el o mesmo.Falaban moito entre eles pero ningún dos animais os entendía pois non coñecían a súa fala. velliño castiñeiro (o máis vello de toda a fraga e polo tanto o que mellor sabe e coñece os secretos deste mundo)

para poder escoitar o que os humanos dicían. Terrible noticia, polo medio da fraga ían construír unha autoestrada.Destruiríano todo para beneficiarse eles, coma sempre os humanos só miran os seus interesen sen ter en conta nin a paisaxe, nin os animais que alí viven.

Reunímonos e decidimos acudir á malvada Arday, unha bruxa moi malévola que se sabía que nos ía axudar nunca o faría, pero só ela nos podía salvar ,non había ser tan maligno capaz de idear un conxuro ou o que fora.

Exna foi elixida a nosa mensaxeira.Ela era a única capaz de engatusar á bruxa e que nos axudara. Ademais de lista e boa era moi xeniuda e dunha maneira ou doutra había de conseguir que Arday dera algunha solución.

Coas mesturas que só unha bruxa así é capaz de elaborar e coa imaxinación de Exna crearon unha beberaxe que esparexemos todos polo arredor da fraga, á que lle puxemos o nome de “A Protexida”, de tal maneira que quen se atrevera a cruzar a franxa imaxinaria e invisible sufriría unha terrible desgraza e sabería cal foi a causa.

Rapidamente, como fan sempre, os humanos correron esta noticia e trataron de buscar axudas para solucionar o problema sen renunciar á construción da autoestrada, pero nada conseguiron. Era imposible, non tiveron máis remedio que deixar a vella fraga como estaba e facer as destrucións da natureza por outro sitios.

Nós, unha vez? máis conseguimos o que nos propuxemos,aínda que non de todo porque Arday ó darse conta?de que nos?axudara e non recibira nada a cambio, ó saberse enganada por Exna, anda buscando vingarse .Lograrao?

Sabela Jorge Vidal 6º A

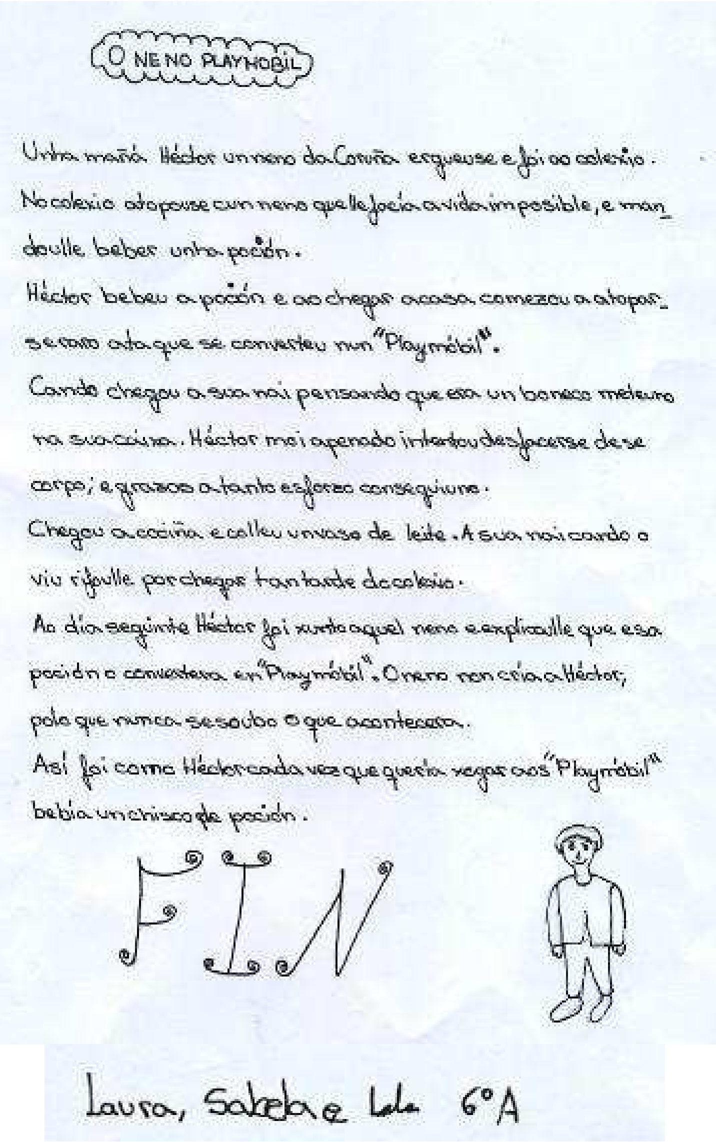

O NENO PLAYMOBIL

Unha mañá Héctor un neno da Coruña ergueuse e foi ao colexio.
No colexio atopouse cun neno que lle facía a vida imposible, e mandoulle beber unha poción.
Héctor bebeu a poción e ao chegar a casa comezou a atoparse raro ata que se converteu nun "Playmóbil".
Cando chegou a sua nai pensando que era un boneco meteuno na sua caixa. Héctor moi apenado intentou desfacerse de se corpo; e grazas a tanto esforzo conseguiuno.
Chegou a cociña e colleu un vaso de leite. A sua nai cando o viu rifoulle por chegar tan tarde do colexio.
Ao día seguinte Héctor foi xunto aquel neno e explicoulle que esa poción o convertera en "Playmóbil". O neno non cría a Héctor, polo que nunca se soubo o que acontecera.
Así foi como Héctor cada vez que quería xogar cos "Playmóbil" bebía un chisco de poción.

FIN

Laura, Sabela e Lola 6ºA

Cristina Losada 4ºB

FROITOS E PAISAXES

Xa volve o Outono
Retornan ao meu recordo
As árbores prateadas e douradas
Dos montes do meu pobo.

Nos cumios cando fai vento
Miles de cores debúxanse no ceo

Un vento forte
Ás nubes leva dun ceo
A outro ceo,e xuntas,
Moi xuntas, deixan todo cuberto.

Cae a choiva, moi forte,
Moi forte sopra o vento
Mais logo o sol, sol de Outono,
Enche de cor o firmamento .

No campo é a recolleita
Das vendimas, dos froitos secos
Noces castañas abelás
Degústanse neste tempo .

Nun recuncho do meu colexio
Xogan moito os nenos
E aprenden e argallan
Con estes elementos:

Coas follas das árbores
Co chan recuberto ,
Cos froitos estrados
Xogando ao collelos

Viven a ledicia do Outono
Así eu o lembro
E vivo esperto un sono
Facendo dourado sendeiro .

Por: Andrea Pallín López

Aida (3º B) fai pareados

Quen quere a Beltrán
quere ao seu can.

Con San Cibrán
Acaba o verán.

San Froilán
mete a rella e tira o pan.

Convidoume San Romeu
e o viño pagueino eu.

San Martiño pon as vellas
ao camiño
San Facundo saca as vellas
deste mundo.

Por Santa Lucía
o allo quere ver o día.

San Xeromiño, San Xeromiño
Que o trebón non me colla
polo camiño.

RIMAS DO ARCO DA VELLA

O arco da vella
É moi bonitiño
É de cores
É fermosiño
3ºB

Arco da vella
vaite de aí
que se marcha o Sol
chove por ti.
3ºB

O arco da vella
con sete cores,
rómpelle a cella
a María Dolores.
3ºB

Ladaíña do alumnado

Rezala no verán para que os titores do vindeiro curso teñan todas estas calidades.

Santa María
que non reña ningún día.
Santa Rosana
que teña unha iguana.
San Vicente
que fale coa xente.
San Román
que non a morda ningún can.
Santa Otilia
que non se quede durmida.
Santa Beatriz
que connosco sexa feliz.
San Gumersindo
que non veña tusindo.
Santa Tareixa
que lle gusten as ameixas.
Santa Pilar
que lle guste moito bailar.
San Martiño
que non beba viño.
Santa Mecía
que estea contenta todos os días.
Santo Antón
que nos leve de excursión.
Santo Pascual
que a ningúen mire mal.
Santo Andrés
que non nos mire do revés.
Santa Esther
que nos saiba comprender.
San Bartolo
que teña un mozo novo.
Santa Martiña
que nos conte unha adiviña.

POEMAS

Adrián Díaz Pérez 4ª A

A lúa é velliña
de brancos cabelos
de engurras de ouro
e de olliños cegos.

Érguese do leito
das foulas do mar
palpando os espazos
para camiñar.

Anda polo mundo
sin ver a onde vai
pois as estreliñas
lévana da man.

Envolta en néboas hase de abrigar,
pois como vai vella
tense que coidar.

Cando na outra noite
brúa o temporal
a lúa entre as tebras
tápase a tremer.

E así que o mal tempo
amainado vai,
asoma a faciana
e espalla o luar.

Luis Amado Carballo (1901—1927)

Entrevista a María

1º Por qué decidiches ser profesora?
Porque me gusta estar cos nenos/nenas e ensinar.
2º E directora?
Porque era un reto persoal.
3º Resúltache difícil ser a directora?
Hai momentos en que si e outros en que menos.
4º Qué che gustou máis, ser antes a secretaria ou agora a directora?
Tanto na secretaría como na dirección hai moito traballo, pero este último é menos rutinario e permite ter outro tipo de iniciativas; pola contra, supón moita máis responsabilidade. De momento, e se teño que elixir case prefiro ser a directora, pero habería que preguntar aos demais (alumnado, claustro e pais e nais) que lles gusta máis a eles (risas¡¡¡).
5º Qué parte do teu traballo che gusta máis?
Cando organizas ou proxectas algo con ilusión…e implicámonos todos para que saia ben, cando resolves algún problema; en definitiva, todo o que é positivo.
6º Cantos anos levas no colexio?
Pois 6 anos.
7º Cales son os teus "hobbys"?
Gústame ler, facer sudokus, bailar, correr…; pero, sobre todo aprender para mellorar.(A miúdo penso que canto máis aprendo... máis consciente son do moito que ignoro).
8º Dende que hora a que hora estás no colexio?
Depende do día e do traballo que teña, pero procuro chegar con tempo suficiente para atender calquera problema que poida xurdir e marchar cando todo está tranquilo.
9º Cambiarías o teu traballo por outro?
Para nada, téñoo clarísimo; síntome privilexiada por traballar no que me gusta e continuar disfrutando, case todos os días, co que fago(non sempre, eh¡¡, que ás veces o alumnado nolo poñedes moi difícil- sorrí de novo).
10º Tes tempo libre dentro do horario laboral ademais de algúns recreos?
Tempo libre non, fáltanme horas... sempre¡¡¡
11º Sobre cantos alumnos hai no colexio?
Sobre 260 alumnos
12º Podíasnos dicir algo (brevemente) do que fas diariamente como directora?
Claro¡. Atender ou facer chamadas telefónicas, escritos, falar cos compañeiros/as sobre cuestións do centro e intentar resolver calquera incidencia que apareza.
13º Qué che gusta máis; ser directora e profesora ou soamente profesora?
Ser profesora gústame máis, sinxelamente porque é máis divertido.
14º Ademais de directora tamén es profesora de E.Física, entón ás veces necesitarás axuda de outros profesores?
Aínda que é difícil, procuro que a dirección non interfira co meu traballo na aula; pero, si, algunha vez necesito que me substitúan outros mestres.
15º Comparada con outros profesores ti tes moito máis traballo, iso impórtache?
Non, porque iso xa o sabía; e a verdade, cantos máis traballos tes, máis cousas fas.
16º Que cambios fixeches no pouco que levamos de ano?
Eu soa ningún, todas as posibles melloras son froito do traballo e colaboración de toda a comunidade educativa do centro: apertura da biblioteca nos recreos, espazo de xogos de mesa (controlado por alumnas de sexto), a recuperación do espazo Voz Natura no que participa todo o centro, ...
17º Se puideras cambiar algo do colexio que cambiarías? (dinos 3 cousas)
Eliminaría por completo os conflitos de todo tipo.
Os insuficientes; encantaríame que todos os alumnos/as levarán sobresaínte porque iso, entre outras cousas, é sinónimo de ter interese e ganas de aprender.
Deixar o colexio cunha boa imaxe, facendo desaparecer todo o que está feo ou deteriorado¡¡¡
18º Qué novas campañas temos no colexio?
Neste curso, continuamos no Plan PROA, ampliamos as Seccións Bilingües, Éxito escolar, anticipación da lingua estranxeira en E. Infantil e o proxecto Voz Natura.
19º En que colexios estiveches?
Empecei en Barcelona e traballei en varios centros como substituta e interina. Aquí en Galicia,estiven 13 anos na Pobra do Caramiñal; despois, 4 anos na Gándara e 6 neste colexio.
20º Sempre terás que estar resolvendo conflitos non?
Algún hai, pero ... afortunadamente, somos un colexio bastante tranquilo.

Marta, María e Laura- 6º B

Interview- Entrevista

- What´s your name ? - Como te chamas ?
- I´m Sophie -Sofía
- How old are you? - Cantos anos tes ?
- I´m 11 years old -11 anos
-How many brothers or sisters have you got ? - Cantos irmáns tes?
- I have one brother teño un irmán
-Do you like Monforte? - Gústache Monforte?
-Yes, I like it a lot. - Si,gústame moito
-Was it dificult to live in Spain? - encontraches dificultades ao vivir en España?
- Yes,a little bit from English to Spanish... -Si un pouco, do inglés ao español.
-where do you come from ? - De onde es?
- England -Son de Inglaterra
-have you got any friends ? - Tes algúns amigos ou amigas?
- I´ve got a lot of friends-Si, teño moitos amigos

PAULA MACEDA 5ºB

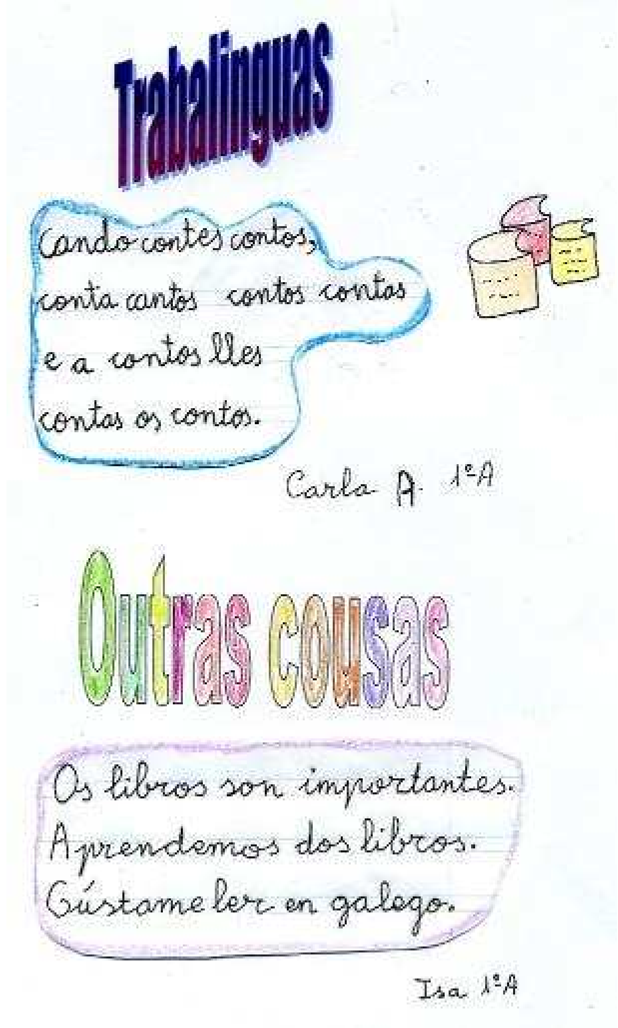

REFRANS

A chuvia de abril
enche o carro e mailo barril.

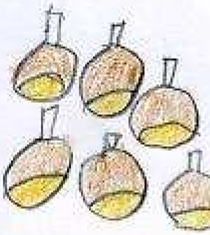

O que non ten mañas
non come castañas.

Do pan dos pobres
moitos ricos comen.

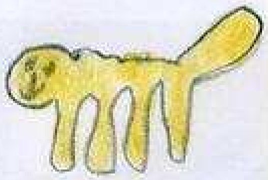

Dálle o rabo o can,
non por ti, senon
polo pan.

María, Jorge, Carla, Brais, Sandra e CRISTINA 1º

REFRANS DE MESES 5ºB

Auga de xaneiro,
cada gota val diñeiro.

Marzo, marzolas
treboadas e raiolas.

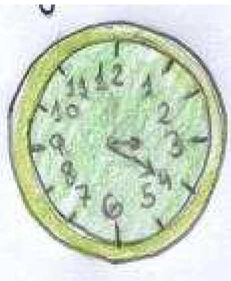

Polo San Brais
unha hora máis.

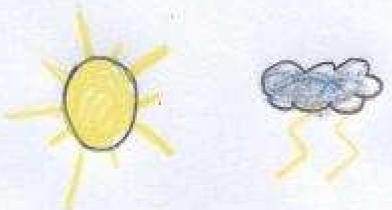

Abril mollado,
de pan vén cargado.

En maio,
xa leva as cereixas o gaio

Por moito que queira ser,
eu xullo pouco a de chover.

Polo San Xoan,
a sardiña molla o pan

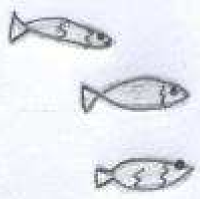

Outono chegar,
porco cebar.

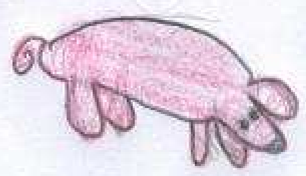

As castañas queren en agosto arder
e en setembro verter.

No setembro colle o viño
e non durmas no camiño

Por Santos,
neve nos campos.

En Nadal,
á carón da lareira vaite sentar.

Ana Díaz

5ºA

Arts and Crafts

A Placemat

What do we want to make?

Look at the illustration and describe what you see. You are going to make something similar.

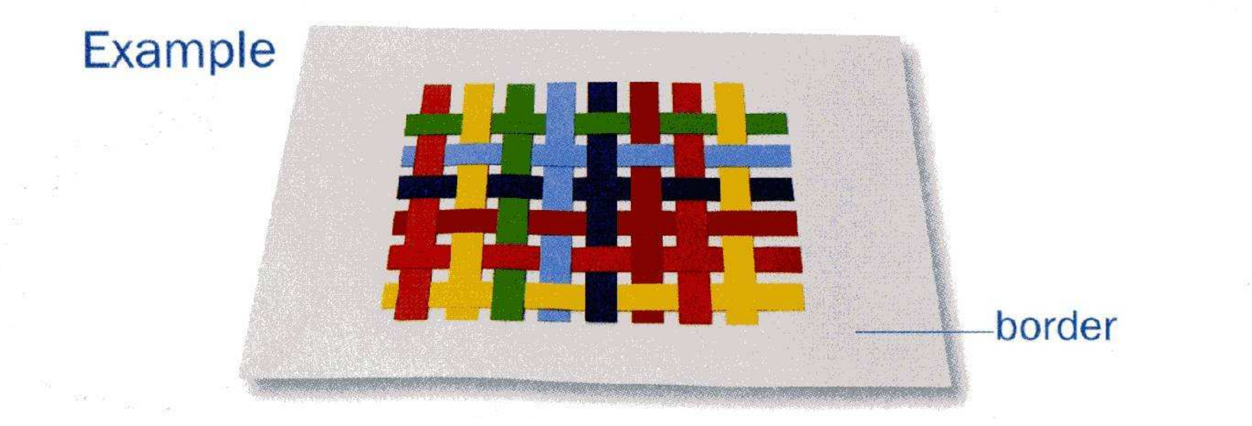

What do we need?

Look carefully at the materials you will need to make the place-mat.

You will need:

- A pencil.
- A ruler.
- Scissors.
- Blue tack.
- Card.

How are we going to make it?

Look carefully at the illustrations and read the instructions aloud:

Cut 10 strips of paper 2cm wide by 12 cm long:strips 1-10.

Cut 5 strips of paper 2cm wide by 20 cm long: strips 11-15.

Attach the strips to the boxes below. Then weave from left to right.

Glue the strips like this.

Take the top of the strip on the right and weave it.

It goes over this strip and under this strip.

Continue weaving.

Do the same with all the strips.

To finish, put a square card frame on top like this.

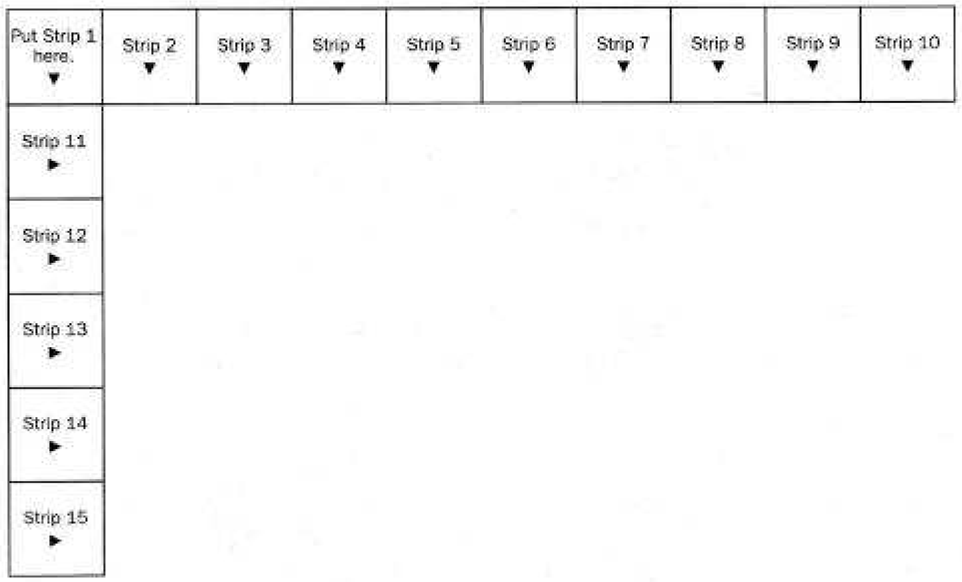

O NOSO CASTELO

Cando veño de viaxe, o primeiro que busco é o Castelo para saber que estou preto de Monforte, ata fago apostas co meu irmán para ver cal é o primeiro en velo.

Pero ... Canto tempo leva alí? A súa historia vai unida á familia Castro. No ano 1332 Alfonso XI cedeu o castelo a Pedro Fernández de Castro. Sufriu o ataque dos irmandiños e quedou destruído; pero cando a réxime señorial regresou, víronse obrigados a reconstruílo co seu traballo e diñeiro. En 1672, foi pasto dun incendio.

O material utilizado é a pedra. O edificio ten unha muralla con torres e portas, a que mellor se conserva é a Torre da Homenaxe: esta torre ten planta rectangular e 30m. de altura, a escaleira é de madeira iluminada por fiestras con arcos. Hoxe en día, na Torre, temos un museo onde hai mobles da época como: arcas, cadeiras, escudos das vellas familias fidalgas de Lemos...

Espero que sempre que veñamos dunha viaxe estea o castelo de Monforte esperándonos.

Adrián Cortiñas González
5º A

Río Cabe

Como unha serpe camiña
levando nas costas os peixes,
pola miña casa ven axiña
por aquí ten moitos eixes.

Moitas troitas xogan nel.
Canta vida! Chea de flores,
que saben a mel
e chea de cores.

Lévote no meu alento
e neste pequeno corazón
para que vaias contento
Por ti... Váiseme a razón!

Igrexa de San Miguel de Eiré

Atópase na parroquia de San Xulián de Eiré , no concello lucense de Pantón . Funcionou como mosteiro de monxas de San Bieito nos primeiros anos do século XII, do que data esta igrexa; pero conserva elementos arquitectónicos anteriores que poideron ser reaproveitados de anteriores construcións

É un dos mellares exemplos, conservados en Galicia, de arquitectura románica. Ten nave única cuberta con teito de madeira agás o cruceiro que se cubre con bóveda.

Na cabeceira consérvanse pinturas murais do século XVI.

A porta norte decórase cun Agnus Dei con cruz e xambas e curiosa decoración de follas que rematan en cabezas humanas.

Henar 5º A

Sergio Guitián

A Feira Medieval

Polo día de Sábado Santo,
cada ano en Monforte faise
unha feira Medieval que se
sitúa na zona monumental
do casco vello de Monforte.
Se te paseas por ela poderás
atopar moitos postos de artesa-
nía como: cousas de cristal,
xoias, xoguetes, perfumes, prantas e
herbas medicinais, coiro, olería
de Gundivós...
A xente vístese con traxes da época;
pódeste atopar aos condes de Lemos
ou ao taberneiro Paxaro.
Tamén hai animación polas rúas:
saltimbanquis, bufóns, troveiros,
aínda que a min o que máis
me gustou foi tirar co arco
e ver os paxaros adicados á
cetrería...

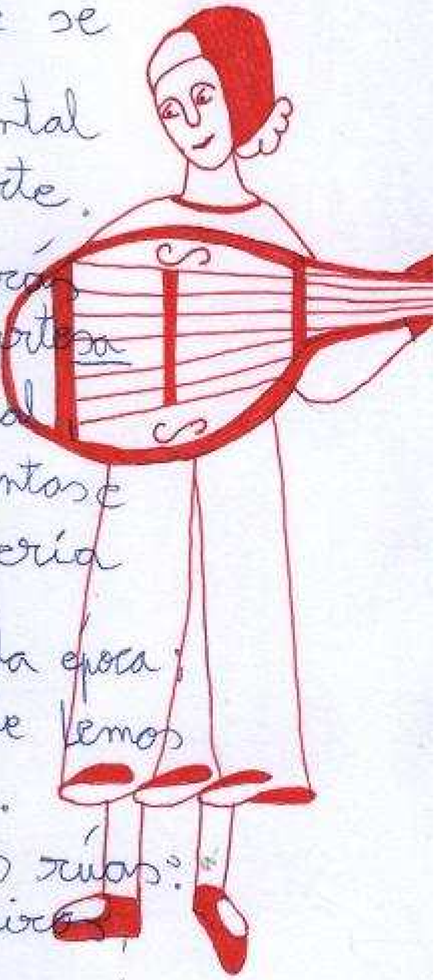

Adicada a Monforte de Lemos

Monforte, cidade lenda
a que deu moito que falar,
naquel tempo de aquel conde
Deus sabe o tempo que fai.

Monforte, a dominante
nos bos tempos do xograr
que coas trobas eloxiaba
as grandezas do lugar.

Monforte, a máis fermosa,
mil historias que lembrar
con fermosos monumentos
que temos que conservar.

Monforte maxestosa
é coma un bo xantar,
enches todos os sentidos
coma se mirases ao mar.

Estás regresando tranquila
e deixándote embriagar,
Pola canle tan serea
que o Cabe leva ao pasar.

Raúl García Rodríguez 5º B

Carlos Diéguez Fernández 4º A

OS NENOS DE 3 ANOS QUEREMOS AMOSARVOS O QUE FIXEMOS ESTE ANO. TODOLOS DÍAS TRABALLAMOS E XOGAMOS NA NOSA CLASE

FACEMOS COUSAS COMO ESTAS

PRANTAMOS UNHA FLOR E COLABORAMOS CO EQUIPO DE VOZ NATURA

OS PAPÁS E MAMÁS VIÑERON A CONTARNOS CONTOS

TAMÉN FOMOS DE EXCURSIÓN A CONTACONTOS, A UNHA AUTOESCOLA E O MERCADO, ONDE MERCAMOS FROITA E FIXEMOS UNHA MACEDONIA

CELEBARMOS O MAGOSTO, O NADAL, O ENTROIDO, O DIA DAS LETRAS GALEGAS, DIA DA PAZ

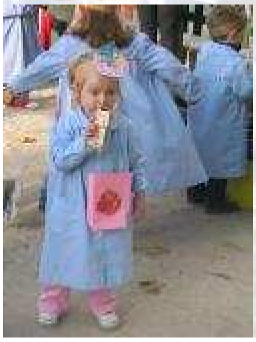

O EQUIPO DE BALONMÁN DO CEIP DE MONFORTE GAÑA A PRIMEIRA COPA DO CAMPIONATO DE LIGA DE BALONMÁN ESCOLAR.

O pasado domingo día 26 de abril o equipo de balonmán do cole xogou na Pinguela a final do torneo de balonmán contra os equipos dos colexios da Gándara e o Ferroviario. Gañou aos dous con un tanteo 5-4, quedando así campións da liga.

Neste torneo participaron os seguintes equipos: Escolapios, Gándara, Ferroviario, Divina Pastora, e CEIP de Monforte.

Ao final do partido como fomos campións entregáronnos o trofeo máis grande, que o luns levamos para o colexio. Tamén entregaron medallas e diplomas a cada un dos participantes.

Todos estábamos moi ledos, pasámolo moi ben e fixemos moitas fotos.

O equipo do noso cole fórmano: Daniel, Carlos, Juán, Eva e Iria de 3º B; Lucas de 3º A; Julio, Joyan, Andrés e Alexia de 4º e Josiño, Víctor, Lola, Hugo e Samuel de 6º.

Iria 3ºB

A mellor cea

Antes do 3 de abril os nenos/as de 6º de Primaria venderon entradas a amigos e familiares para celebrar unha merenda cea o venres 3 de abril de 19:30 ata as 22:30.

Dende as 19:30 ata as20:00 podíase xogar , falar .Logo comezou a cea, os nenos /as cara un lado e os pais e nais cara o outro. A comida estaba exquisita!

Ao final fixeron un sorteo.Nas entradas aparecían escritos uns números e una man inocente collía un número ao azar e ían sorteándose así moitos premios.

E por último os nenos de 6º de Primaria venderon máis números para o segundo sorteo no cal había premios mais grandes e valiosos por exemplo: un MP3, reloxos, mochilas , cadeiras de estudo, balóns, roupa interior, etc.

Foi todo un éxito,de xente e de recadación.Estamos moi agradecidos as cociñeiras, encargadas de comedor e pais e nais que traballaron de abondo para axudarnos,aos profesores/as e a todos os que viñeron a cear con nos.Ademais pasámolo moi ben.

Os cartos recadados das entradas e dos sorteos son para a excursión de fin de curso de 6º de Primaria.

Miguel 6º A

Unha demostración de voleibol.

O venres 26 de setembro de 2008, as xogadoras do IES A Pinguela para ensinarnos os principios básicos do voleibol, como é un partido...
Como non, formularon mogollón de preguntas, e algunhas foron:

-Cal é a que máis tempo leva xogando?
- Noelia.
- De onde son?
- De Brasil, Perú, Monforte, A Coruña, Ávila e Asturias.
- Foi algunha a Pekín?
- Non pero estivemos no máis alto da selección española durante once anos e tamén algunha xogou na selección de Perú.

Despois, fixeron unha demostración estupenda que encantou a todos: fixéronos mates (de voleibol non de estudar), remates, pases de dedos e de antebrazo,e un pequeno partido que estivo moi emocionante.

Ao finalizar firmaron autógrafos ao ver a alguén, a que escribe, cun papel e bolígrafo tomando nota.

Esperemos que gañen moitos partidos.

¡SORTE DE PARTE DO COLEXIO NOVO!

MERITXELL VARELA JORGE 6°B

Voz Natura , 2009
COIDAMOS O NOSO CONTORNO

Neste curso, comezamos a nosa participación no Programa de Educación Ambiental Voz Natura, coa ilusión de desenvolver un pequeno proxecto de recuperación de espazos degradados do centro.

En dito proxecto está implicada toda a comunidade educativa: alumnado, mestres e pais.

Comezamos traballar, dando a coñecer aos nenos/as o problema da erosión e degradación do terreo e implicándoos no proceso de recuperación. Concienciándoos da repercusión das accións individuais e colectivas e da importancia de coidar e protexer a natureza.

A nivel de aula, fixemos unhas caixas de reciclaxe; unha para o papel que poida volver a utilizarse , e outra para o que tiña que ir o contedor. Estas caixas de papel están forradas de cor azul, e teñen o lema :
"Está na túa man ... ti decides", coa pegatina VOZ NATURA
Programa voz natura 12º edición / curso 2008-2009.

O concello de Monforte, repartiu aos centros de ensino plantas de ornamentación que estaban nas rúas, para evitar que morreran debido ás baixas temperaturas e as xeadas do inverno; dende o equipo Voz Natura decidimos repartilas polas clases, responsabilizando aos nenos/as do seu coidado, despois as plantaremos no recinto escolar.

Preocupados polo noso contorno máis próximo, elaboramos un medallelro para o colexio " Coidamos o contorno", aproveitamos as zoas do patio para premiar o seu coidado e limpeza. Temos establecidas unhas datas de control e revisión:Nadal, Entroido, Pascua,...

Colocamos un panel expositor na entrada do colexio, onde atopamos toda a información relacionada con Voz Natura: debuxos, poesías, noticias do xornal, ... e traballos que os nenos fagan nas aulas. Tamén colgamos na web do centro,http://centros.edu.xunta.es/ceipdemonforte/ todo o material axeitado para este medio.

A nivel de comedor escolar fixemos un mural informativo, para decatarnos da importancia do reciclaxe e da clasificación dos envases. No propio comedor recollemos o lixo de forma separada: papel, plástico e residuos orgánicos, para despois botalo no contedor correspondente.

Aproveitando a campaña de reciclaxe no centro, fixemos pombas para o día da paz, co papel de embalaxe que utilizamos no decorado do Nadal, debuxamos as pombas, as recortamos e despois as pegamos polo patio do colexio.

No mes de febreiro, coincidindo co Entroido, o centro empregou como recurso o tema de Voz Natura, nas comadres e compadres.

Repartimos as caixas niño polas aulas (podendo personalizalas) así como as indicacións para a súa ubicación, coidado e mantemento, e despois as colocamos en distintas zonas do patio.

Todos os nenos/as do colexio participaron na preparación do terreo para a sembra. Os alumnos/as do 6º de Primaria , representantes da ANPA e mestres recolleron terra para o recheo, nunha zona próxima ao colexio. Posteriormente, 5º e 4º de Primaria, removeron a terra con rastrillos e pas, preparándoa así para sementar no mes de marzo. Unha vez preparada a terra estivo lista para a instalación do regadío, por unha empresa especializada.

Recollemos sementes para plantar no noso xardín (algunhas delas foron plantadas nas aulas para que os nenos viran todo o proceso de xerminación) e o profesorado aportou escallos; asemade contamos coa colaboración de pais e nais.

Chegado o momento, por grupos e cursos organizamos o momento da plantación. Farémolo por pequenas zonas segundo o tipo de plantas.

Nas aulas estudamos as características e peculiaridades das plantas que temos no colexio para posteriormente, no mes de maio proceder a elaboración de carteis informativos, que colocaremos no noso xardín. Conseguindo así o resultado final do proxecto.

Fixemos unha gravación dunha curtametraxe co lema ¡ Nós tamén … somos importantes !, no que con alumnos/as representando a todos os grupos do centro intentamos transmitir a mensaxe do proxecto: todas as nosas actuacións teñen consecuencias, en positivo ou negativo (depende de nós!)

Sinalar que, a nosa participación no proxecto foi moi grata, estamos moi interesados na continuación para o curso que ven.

Que é unha árbore para ti ?

Unha árbore para min é
osíxeno para todos,
é osíxeno para ti.

Unha árbore para min é
unha cama onde durmir,
unha folla para escribir.

Para min unha árbore é
os froitos para comer, Unha
sombra para descansar.

Unha árbore para min
danos calor en inverno
pois a leña dános.

E tantas cousas nos dá
unha árbore
cando a miras só tronco,
raíz e follas ves
que mira ti todo o que po-
de facer.

Marta R.

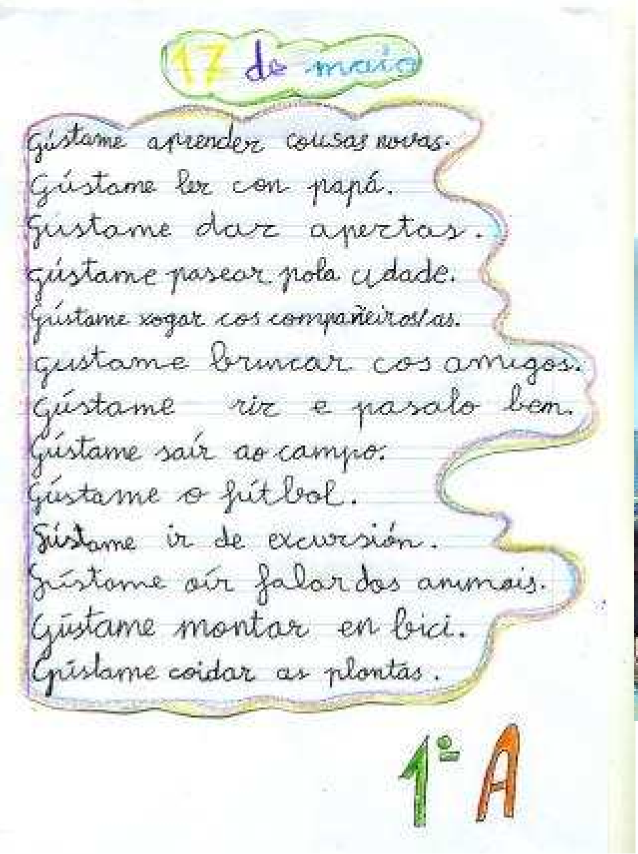
17 de maio

Gústame aprender cousas novas.
Gústame ler con papá.
Gústame dar apertas.
Gústame pasear pola cidade.
Gústame xogar cos compañeiros/as.
Gústame brincar cos amigos.
Gústame rir e pasalo bem.
Gústame saír ao campo.
Gústame o fútbol.
Gústame ir de excursión.
Gústame oír falar dos animais.
Gústame montar en bici.
Gústame coidar as plantas.

1º A

Charla conferencia sobre educación sexual

Durante o mes de outubro celebrouse o mes da biblioteca

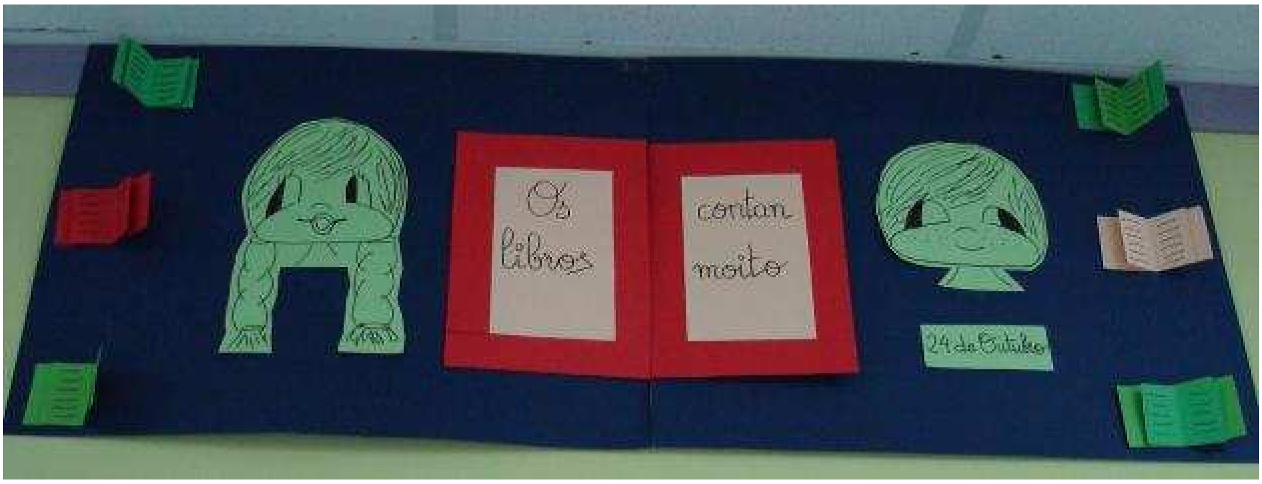

O NADAL...

DÍA DA PAZ

COMADRES

COMADRES

ENTROIDO

OBRAS DE TEATRO

O OUTONO

CONTACONTOS

DÍA DO LIBRO

OS MAIOS

A FEIRA MEDIEVAL

CORRELINGUA

LETRAS GALEGAS

PRIMEIRO

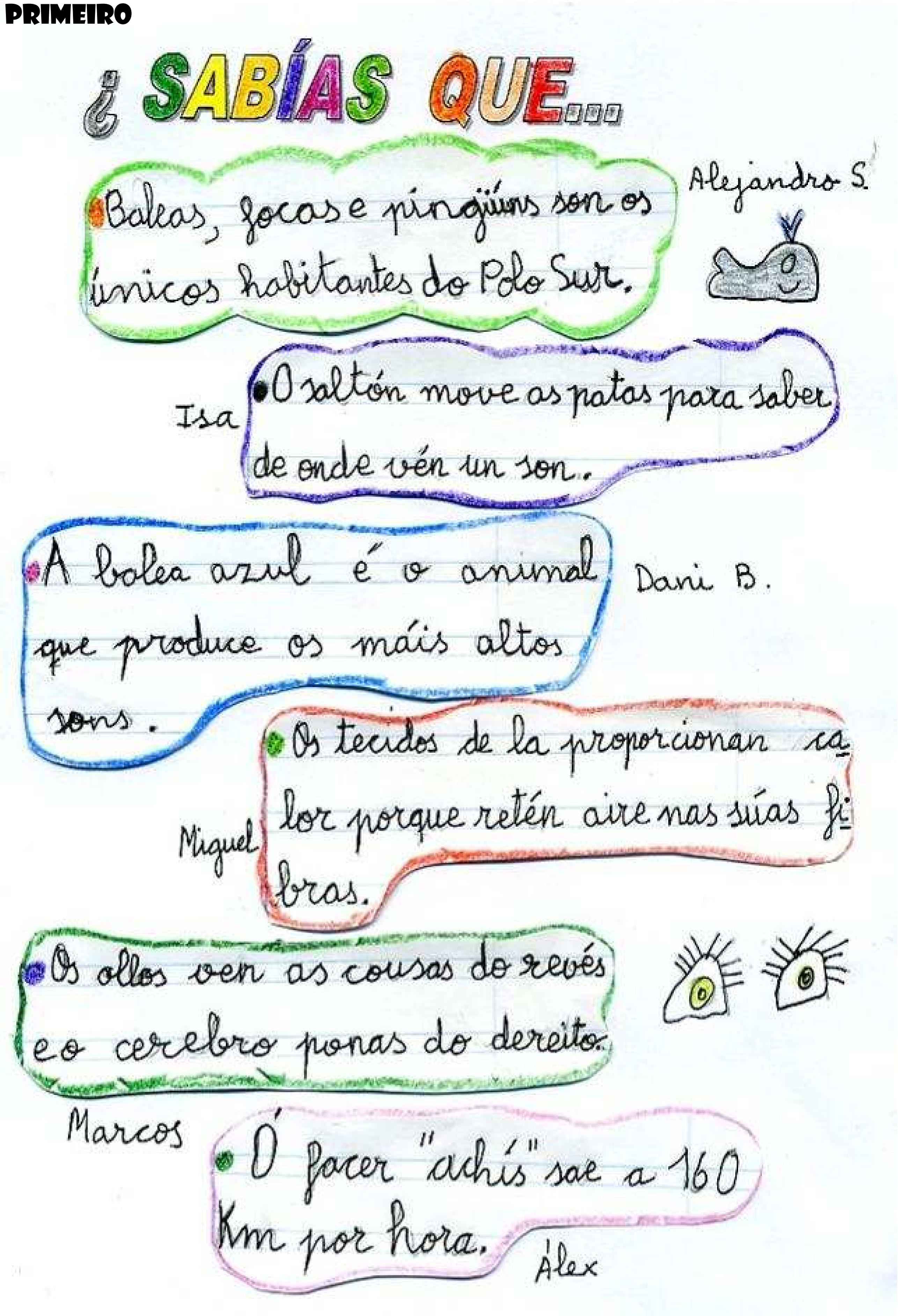
¿SABÍAS QUE...
Baleas, focas e pingüíns son os únicos habitantes do Polo Sur.
Alejandro S.
Isa
O saltón move as patas para saber de onde vén un son.
A balea azul é o animal que produce os máis altos sons.
Dani B.
Os tecidos de la proporcionan calor porque retén aire nas súas fibras.
Miguel
Os ollos ven as cousas do revés e o cerebro ponas do dereito.
Marcos
Ó facer "achís" sae a 160 Km por hora.
Álex

O fémur é máis resistente que o cemento.

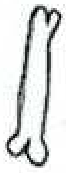

Alejandro D.

Segundo nos facemos vellos, medrannos o nariz e as orellas.

Dani E

Temos 100.000 pelos na cabeza.

Cristian

O arco da vella visto desde un avión ten forma de círculo.

Roberto

Miguel

1º A

Rosalía de castro

Rosalía de Castro naceu o 24 de febreiro en 1837 en Santiago de Compostela pero viviu en Padrón . Foi unha gran poetisa e novelista española en lingua galega e castelá . Trátase da figura central do rexurdimento da literatura galega no siglo XIX.Autora dos “Cantares galegos”(1863),obra fundacional do mesmo,ao ser uns dos primeiros libros completamente escritos na idade Contemporánea .

Foi bautizada cos nomes Rosalia Maria Rita. Filla de mai solteira (María Teresa da Cruz do Castro) e pai descoñecido. Morreu de cáncer aos 48 ano na súa casa de Padrón que agora e un museo.A pesar de que pediu que os seus osos descansaran no seu cemiterio en Iria Flavia .En 1891 o seu corpo foi exhumado e trasladado a Igrexa de Santo Domingo de Bonaval (Santiago de Compostela) onde se atopa na actualidade.

AS SÚAS OBRAS

Obra poética:

A flor
A miña nai
Cantares galegos
Follas novas
Nas orillas do Sar

Obra en prosa :

A filla do mar
Flavio o loco
O cadiceño
Contos da miña terra
Ruinas
As literatas
O cabaleiro das botas azuis
O primeiro loco
O domingo dos ramos
Padrón esa inundaciones
Miña tia a de Albacete

DIEGO 6ºA

POEMA

Maio Longo

Maio longo ..., maio longo,
todo aberto de rosas:
para algúns, tela de morte;
para outros, tela de bodas.

Maio longo, maio longo,
fuches curto para min:
veu contigo a miña dicha,
volveu contigo a fugir.

(ROSALÍA DE CASTRO)
1837-1885

Iago García Vazquez 4ºA

SUPERVIVENTE DO TITANIC

Milvina Dean, de 96 anos de idade, tiña 2 meses cando naufragou o Titanic. É a única supervivente daquela traxedia que queda con vid

Subasta os seus recordos para pagar a súa residencia de anciáns. En total conseguiu 40.000 euros , máis do que pensaba,que lle permitirán ter unha vida máis cómoda e pagar as débedas. Na subasta vendéronse unha maleta de hai 100 anos e documentos da traxedia ocorrida no ano 1912. tamén puxo a venta o baúl que lle regalaron en Nova Iork, despois de que fora rescatada do naufraxio.

Andrea 4º B

Os Simpsons

Homer.: podíase dicir del que é un gran pai, pero a verdade e que e adicto a cervexa Duff e os Donnuts. Chíflalle a comida, e podíase dicir que asfestas son o seu forte.

Marge: e a nai sempre esta na casa, e preocúpase moito polos seus fillos que son uns trastes, sempre arranxa os problemas que eles teñen,

Bart: e o neno mais traste de Springfield, fai moitas trasnadas sobre todo ao director Skiner. Seu mellor amigo e Milhouse,sempre líbrase dos marróns que provoca Bart.

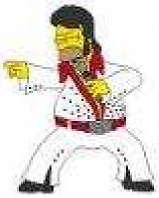

Lisa: e a mais intelixente do colexio.Un exemplo a seguir, Lisa e unha irmá moi boa sempre axuda a Bart nos seus problemas e os soluciona.

Maggie:e a “peque” da familia Simpson, parece que ninguen lle fai caso pero sempre axuda a Bart e a Lisa no momento máis oportuno.

A FAMILIA:
É unha familia moi pouco comùn,pero sempre o final fan o que esta ben.

(Manuel e Breixo 6º A)

TALLER DE EXPERIMENTOS EN 4 ANOS

Durante o presente curso 2008/09 na aula de Ed. Infantil de 4 anos estase levando a cabo un proxecto para aprender investigando;

no que vai de curso xa de desenvolveu unha serie de experimentos cos que gozamos e aprendemos moito. Entre algúns destes traballos están :

¿Por qué se volven amarelas as follas das árbores?

¿Qué é a electricidade estática?

¿Por qué reviven algunhas plantas?

¿Por qué a auga non se mestura co aceite?

Materiais que flotan.

O disco de Newton

¿Por qué o pan ten buratos?

¿Cómo se pode apagar unha candela sen soprar?

E moitos máis.

Creo que este método de traballo fai nenos e nenas críticos, reflexivos, pensantes, capaces de crear hipóteses. Este concepto de ensinanza ensina a pensar. Tamén supón un cambio na forma de traballar por parte do educado; este non é un mero transmisor de coñecementos, senón que encamiña, orienta, guía, provoca reaccións,… que posibilitan a construción da aprendizaxe, que estimula aos nenos e nenas para que interioricen o seu propio saber. Fomenta o traballo en equipo, a colaboración, o enriquecemento cos demais, o respecto e a tolerancia entre o grupo.

A continuación amosamos unha galería fotográfica dos diversos traballos desenvoltos.

GALERIA FOTOGRÁFICA

EXPERIMENTOS

Os nenos e nenas de 5 anos
queremos contarvos algunhas cousas dos
nosos amigos os animais:
POESIA
Moitos viven no campo
bolboreta
verme
papasol
e outros viven na selva
serpe
mono
xirafa
uns habitan na auga
peixes
estreliña
cabaliño de mar
e nadan coren ou reptan

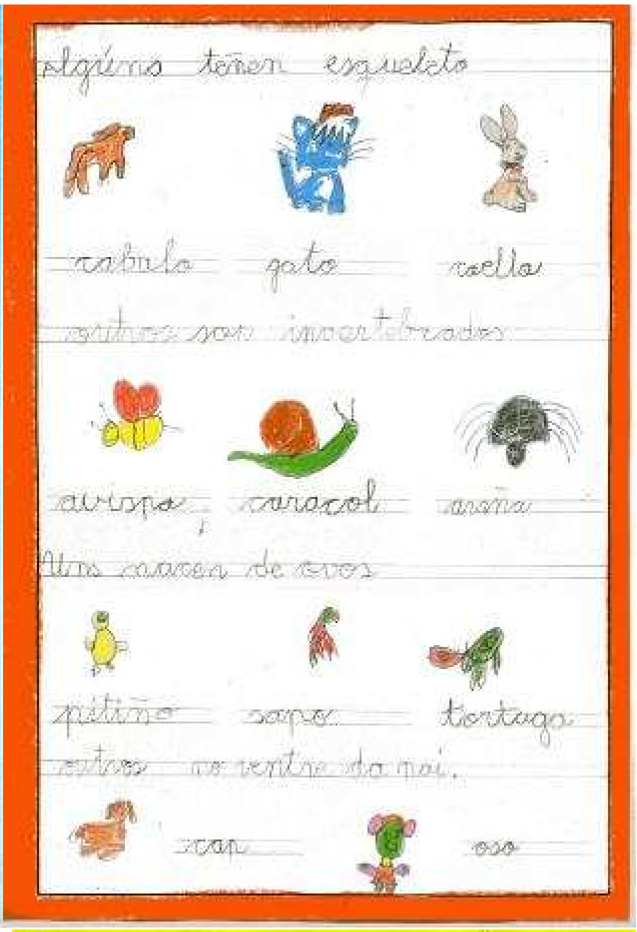
algúns teñen esqueleto
cabalo
gato
coello
outros son invertebrados
avispa
caracol
araña
Uns nacen de ovos
pitiño
sapo
tartaruga
outros no ventre da nai.
can
oso

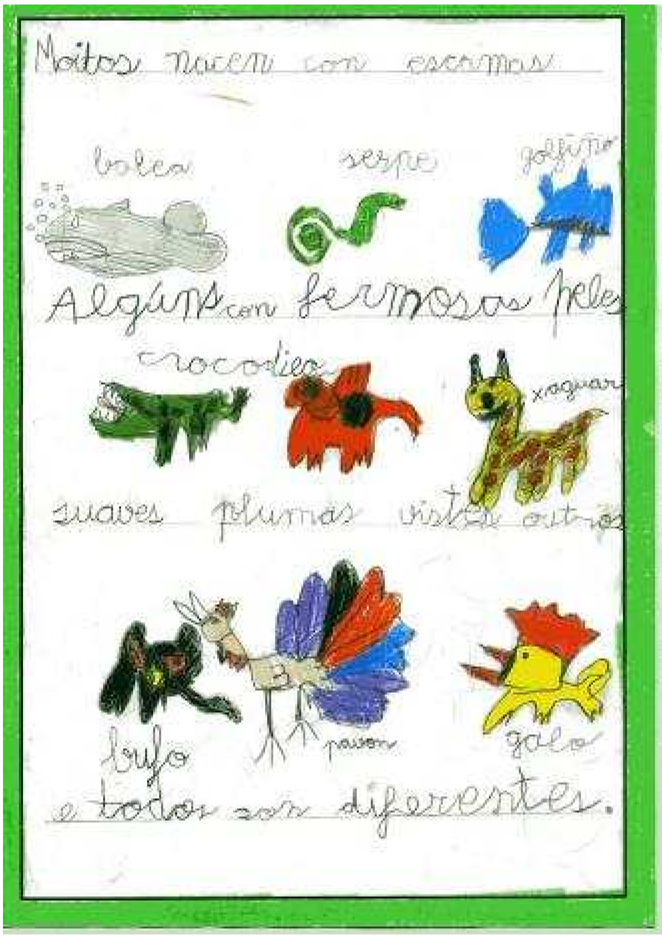
Moitos nacen con escamas
balea
serpe
golfiño
Algúns con fermosas peles
crocodilo
xaguar
suaves plumas visten outros
bufo
pavón
galo
e todos son diferentes.

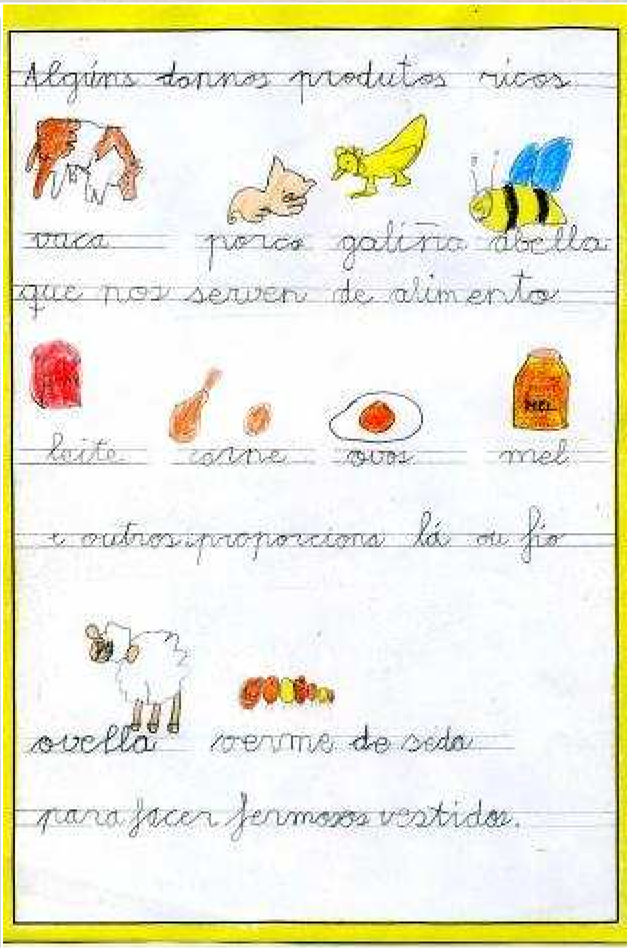
Algúns donnos produtos ricos.
vaca
porco
galiña
abella
que nos serven de alimento
leite
carne
ovos
mel
MEL
e outros proporciona lá ou fio
ovella
verme de seda
para facer fermosos vestidos.

COMO SE DESCUBRIU O CHOCOLATE EN ESPAÑA?

Cando Colón foi por última vez a América, os indíxenas regaláronlle agasallos que eran sementes de Cacao, pero foron os soldados Españois os que introduciron o chocolate en España. Ao principio os soldados cambiárono por ouro pero pouco a pouco déronse conta de que lles daba moita enerxía, non lles gustaba pero ao adozalo con mel e azucre, xa lles gustou.

A receita traballárona frades españois que a mesturaban tamén con vainilla e eles foron os que o introduciron en España.

Durante moito tempo o chocolate só se tomou de forma líquida.

Miguel Anxo Rodríguez Piñeiro- 4º B

A GUERRA DAS GALIAS

No ano 60 a.C , Xulio César logrou o seu primeiro gran triunfo político ao asociarse con Pompeyo e Craso para formar o Primeiro Triunvirato. Un ano máis tarde César obtén o goberno das Galias, Cisalpina e Narbonense ademais da provincia da Iliria.

Como procónsul ao mando de catro lexións ,César emprendeu o seu gran labor desde o punto de vista militar : A conquista de toda A Galia.

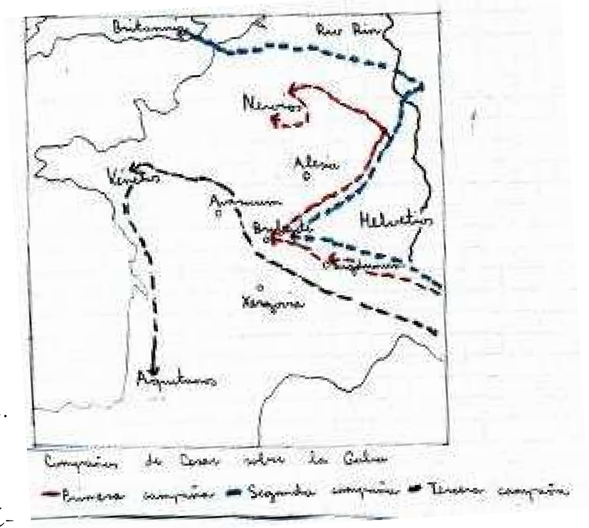

A conquista das Galias

A conquista das Galias levou oito anos de guerra ininterrompida.

No ano 58 a.C ,César tras vencer en Lugdunum derrotou aos Helvecios en Bribacte dirixíndose cara o Río Rin .

No 57 a.C somete as tribos belgas ,especialmente aos Nervios . Un ano máis tarde marcha sobre Bretaña e derrota aos Vénetos masacrando máis tarde aos Aquitanos.

No ano 55 a.C cruza o Rin por vez primeira vez , desembarcando un pouco despois en Britannia.

O avance de César sobre A Galia supón un gran perigo para todas as poboacións galas.

No 52 a.C fronte a esta ameaza ,o líder galo Vercingetorix consigue unificar as tribos galas que ata ese momento non foran masacradas por Roma .

César considera a Vercingetorix como unha ameaza e decide atacarlle na súa capital : Xergovia, na que acabou sendo derrotado polos numerosos guerreiros galos.

Máis César non se rende e vence en Avaricum e pouco despois dirixiuse ao derradeiro obstáculo que lle permitiría a conquista definitiva da Galia : a cidade de Alesia.

O sitio de Alesia

Alesia estaba construida nun lugar e protexida por un muro .No seu interior se instalaron Vercingetorix e os seus 80.000 guerreiros mentres esperaban a axuda doutros pobos.

Entre tanto César ,ordenou a construción de dous muros: un interior impedindo a saída aos asediados e outro exterior protexéndose dos reforzos galos .En total eran uns 70.000 homes.

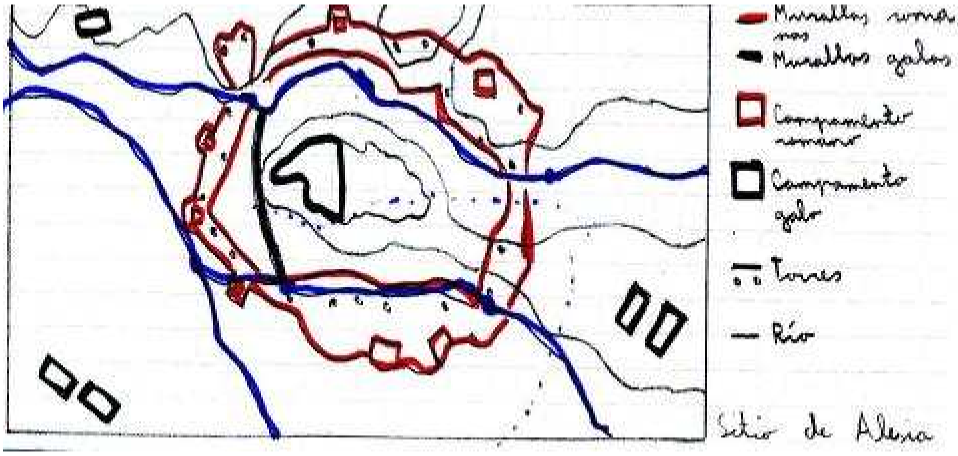

Sitio de Alesia

Tras sesenta días de asedio aparecen os reforzos galos .80.000 guerreiros e 70.000 xinetes atacan aos romanos ,pero son derrotados .A sua vez o exército de Vercingetorix intentou sorprender aos romanos durante a noite pero con iguais resultados.

Foi entonces cando os galos atacaron en tres puntos distintos ,pero as poderosas lexións romanas acabaron por provocar a súa dispersión.

Finalmente Vercingetorix decidiu renderse para salvar ao seu exército .Tras a batalla de Alesia , César proseguiu a súa conquista da Galia que foi totalmente sometida un ano máis tarde.

A guerra das Galias consagrou a César coma un dos maiores xenios militares de todos os tempos, un líder carismático ,respectado polas súas tropas e temido polos seus inimigos.

JUÁN ACEIRO 6º A

ALGO DE XEOGRAFÍA

A costa é a zona de contacto entre a terra e o mar. As costas poden ser baixas ou altas, e nelas hai todos estes accidentes xeográficos JACOBO OLIVA 5º B

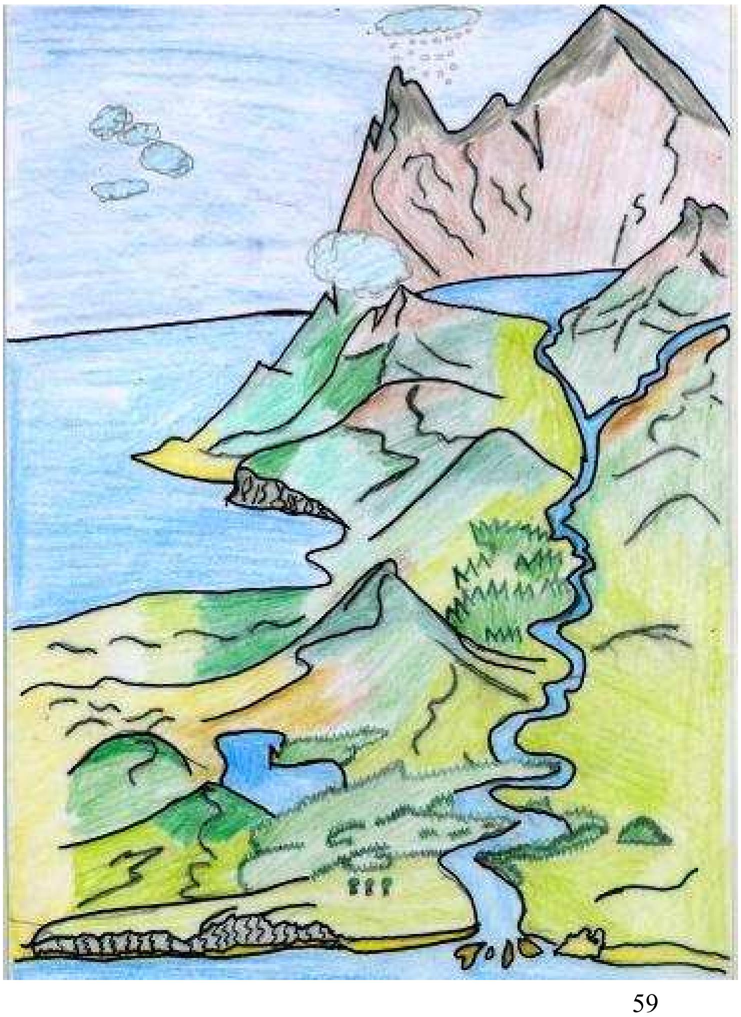

O CICLO DA AUGA

Comeza cando a auga líquida se evapora e se transforma en vapor de auga.

O vapor elévase e condénsase formando as nubes que soltan as gotas; nalgúns lugares chove e noutros neva.

Despois o xeo e a neve quéntase, fanse auga, e volven a evaporarse.

A auga é un ben escaso que todos os seres vivos precisamos para vivir e, se non a coidamos, pronto se vai acabar e con ela, desaparecerá a vida sobre a terra.

JACOBO OLIVA 5º B

LENDA SOBRE O TABOLEIRO DE XADREZ

Este vello xogo ten moitas lendas que pretenden explicar as súas orixes, unhas máis incribles ca outras. Para entender a que vou contar non é necesario saber xogalo, pero si coñecer que o taboleiro se divide en 64 casillas(escaques).

Inventárono na India e un dos seus seguidores era o rei Sheram, quen cando soubo que o inventor daquel xogao que tanto o atraía era un dos seus súbditos, mandouno chamar coa intención de darlle unha recompensa. O inventor, que se chamaba Seta, non sabía que pedir así que dixo que o debía pensar. A súa resposta foi sorprendente para o rei: que me entreguen un gran de trigo pola primeira casilla, dous pola segunda, catro pola terceira, oito pola cuarta, dezaseis pola sexta... O rei respondeulle que recibiría o trigo correspondente ás sesenta e catro casillas, segundo o seu desexo de recibir por cada casilla o dobre que pola anterior, pero tamén manifestou o seu enfado por facer unha petición indigna á súa xenerosidade. Que esperara a que lle deran o saco co trigo.

Os matemáticos da corte estiveron calculando os grans de trigo que debían dar a Seta e estiveron a calculalo durante un día e unha noite. O rei xa se cabreaba por non cumprir a súa orde rapidamente e cando espertou o matemático maior díxolle que era unha cifra tan enorme que non existía tanto trigo nin en todo o mundo. O rei con curiosidade preguntou cal era a cantidade: dezaoito trillóns catrocentas corenta e seis mil setecentos corenta e catro billóns setenta e tres mil setecentos nove millóns cincocentos cincuenta e un mil seiscentos quince.

Anxela Jorge Vidal, 4º B

OS CASTROS DE TORRE E VILAR
SERÁN DECLARADOS BEN DE NTERÉS CULTURAL

Os dous castros do Caurel seleccionados pola Consellería de Cultura teñen en común a curiosa circunstancia de que están unidos por rutas de senderismo.

A coincidencia podería ser de especial axuda no que respecta á promoción turística destes lugares.

O Castro de Vilar forma parte de unha ruta de sendeirismo a condicionada e sinalizada cos fondos do´´plan Leader´´que parte de Froxán,unha aldea da parroquia de Vilamor que foi sometida a unha restauración integral nos comezos da pasada década.Nesta localidade celébrase en decembro a´´Festa da Pisa das Castañas´´.

O castro de Torre, por súa parte está ligado por outra ruta de sendeirismo na aldea de Seceda.

Nesta localidade levouse a cabo tamén un proxecto de restauración finalizada polo río Lor. Ambos castros foron restaurados no ano 1993.

No pasado ano leváronse a cabo traballos de limpeza e acondicionamento destes dous xacementos que foron invadidos pouco a pouco pola maleza.

uxía sanchez y antia verao y sergio campillos 5ºB

BADMINTON

O bádminton é un deporte que podemos practicar no colexio. Precísase unha raqueta e unha pelota (chamada volante); xógase individual ou por parellas.

O xogo consiste en lanzar o volante por enriba dunha rede nunha pista sinalizada. O xogador lanza, recibe e volve a lanzar sen permitir co volante toque o só. O volante debe tocar o só contrario para gañar o punto ou recuperar o saque. Tamén gáñase o punto cando o xogador contrario toca a rede, cando invade o campo contrario ou cando lanza o volante fora do campo. Os partidos dispútanse a dous sets gañados e en caso de empate dispútase un terceiro set.

Os equipos alevíns do Colexio Novo clasificáronse, despois de xogar varias eliminatorias, para disputar a fase final do Torneo Provincial de Lugo, que se celebrou en Chantada. O equipo masculino quedou no terceiro posto e o equipo feminino quedou no primeiro, gañando o campionato. LUIS RODRÍGUEZ 5º B

Marta,
María,
Laura B.,
Laura,
Sabela,
Sergio,
Luis,
Juan,
Adrián,
Manuel C. e
Manuel G.
Entrenador:
Tomás

COMO CUIDAR A UN
CAN DE CAZA (POINTHER)

COIDADOS:
- Come: p[i]enso e carne.
- Telo que poñer nun sitio quente, porque senón pode morrer de frío.
- É moi fácil amansalo pero é difícil amaestralo porque pode ter medo aos tiros da escopeta.

XOGOS:
- Tes que correr con él 3 ou 5 km dúas veces á semana para que se habitúe e tirarlle un pao con plumas pegadas para que pense que é un páxaro.
- Cando se chama só pode chamalo a persoa que o lanza porque senón desconcéntrase e non sabe a quen atender.

4ºA

ANIMAIS EN PERIGO DE EXTINCIÓN

Definición.- Unha especie está en perigo de extinción cando o número de individuos é tan reducido ou o seu hábitat natural é tan insignificante que se non lle prestaramos atención especial desaparecerían.
As dez máis amenazados son:

1.- Peixe Napoleón (Cheilinus undulatus)

É un peixe tropical de arrecife; teñen baixa capacidade reproductora e raros de atopar.
Son capturados vivos para os acuarios dos restaurantes asiáticos.

2.- Ramín (Gonystylus spp.)

Árbore tropical que medra nos bosques de Indonesia e Malasia. Son moi escasos, tálanse de forma ilegal para facer portas e marcos.

3.- Tigre (Panthera tigris)

Quedan pouco máis de 5.000 en liberdade. Captúranse para vender as súas peles. No último século a poboación de tigres disminuíu nun 95%.

4.- Gran quenlla branco (Carcharodon carcharias.)

É a quenlla máis grande do mundo, é pescado para vender as súas mandíbulas, dentes e aletas.

5.- Golfiño de Irrawaddy (Orcaella brevirostris.)

O seu maior ameaza son as redes de pesca. Hai tan poucos individuos que está moi limitado o seu comercio ainda que está moi solicitado polos zoos para exhibilos.

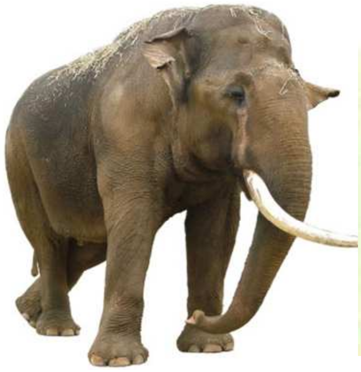

6.- Elefante asiático (Elephas maximus)

Existen 50.000 individuos en liberdade e 15.000 en cautividade. Son cazados pola súa carne e marfil; estase perdendo a gran velocidade o seu hábitat natural.

7.- Tartaruga de nariz de porco. (Carettochelys insculpta.)

Vive na Papua Nova Guinea, debido a que é unha mascota moi popular en todo o mundo os seus niños son expoliados con frecuencia.

8.- Cacatúa de cresta amarela. (Cacatua sulphurea)

Quedan menos de 10.000 individuos. Vive en liberdade en Indonesia. Está totalmente prohibido o seu comercio.

9.- Gecos do xénero Uroplatus (Uroplatus spp.)

Orixinario de Madagascar, moi ameazado polo seu comercio e destrución do seu hábitat.

10.- Texos asiáticos (Taxus chinensis, T. cuspidatea, T. fuana, T. sumatrana)

Recolecta de forma indiscriminada a súa corteza para elaborar o Taxol que é un medicamento contra o cancro.

Joel Losada Montero

2ºB

DEZ CONSELLOS PARA CORRER

1.- Usa unha vestimenta axeitada.

2.- Elixe un sitio agradable, se é posible, con árbores . . .

3.- Realiza exercicios previos de quecemento.

4.- Tómate as pulsacións antes de comezar, e corre moderadamente.

5.- Toma aire polo nariz e expúlsao pola boca.

6.- Corre relaxado, sen tensión no corpo.

7.- Logo dun tempo axeitado (de cinco a oito minutos), descansa e tóma as pulsacións. ¡Non debes pasar de 140 por minuto! Se tes máis, debes descansar durante un tempo.

8.- Despois, volve tomar as pulsacións, e se baixaches a 120, podes volver empezar.

9.- A duración do teu esforzo non debe ser superior a 25 ó 30 minutos.

10.- Antes de finalizar debes realizar exercicios de flexibilidade, para volver á normalidade.

¡¡Xa remataches!! ¡¡Podes ducharte!!

LOITA CONTRA O MALTRATO

É posible que na túa aula vexas algún neno ou nena que está sendo maltratado ou acosado por outros compañeiros.

A miúdo, os nenos e nenas que están sendo acosados, séntense sos, e non lle contan a ninguén o que lles pasa. O maltrato aliméntase co silencio de todos: dos que o fan, do que o sofre, e de quen o ve e non intervén.

É importante que o neno maltratado non pense que dicir a verdade sobre a súa indefensión é de covardes. Todo o contrario: covarde é o que se ampara na ameaza e que non dá a cara. Calar só agrava a situación. Cando de forma continuada se metan contigo ou cun compañeiro/a, debes lembrar o seguinte:

- Cóntallo a alguén: aos amigos, aos profesores, aos pais…
- Busca protección neutros compañeiros: procura non andar ti só; busca amigos con quen relacionarte.
- Respéctate a ti mesmo: pensa que ninguén ten dereito a tratar mal a outro.
- Tenta non amosar medo: expresa os teus sentimentos a alguén en quen confíes, e que poida axudarche a trazar un plan de actuación.
- Revisa se hai algunhas cousas das que dis ou fas que molesta aos teus compañeiros ou non soe gustarlles, e tenta cambialas. Practica outras formas de dar resposta nesas situacións concretas.

En realidade, case todo o mundo pensa que non está ben que un compañeiro sufra pola agresión doutro. **Terás moitos máis apoios dos que esperas, sempre que creas en ti e nos demais.**

Chistes

Que lle di un tronco a outro tronco?
- Que pasa tronco!

A mestra preguntalle a Xaimito:
Xaimito, ti non rezas antes de comer?
Non, miña nai é boa cociñeira.

Brais 5º A

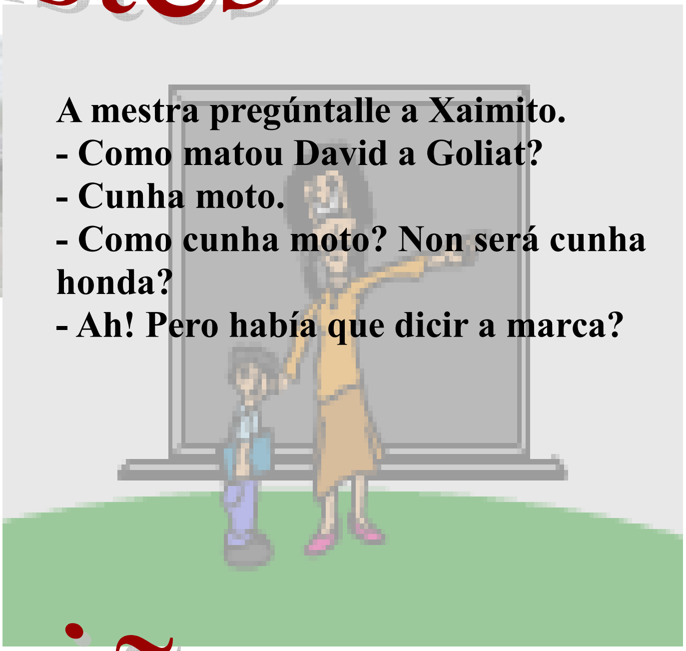

A mestra preguntalle a Xaimito.
- Como matou David a Goliat?
- Cunha moto.
- Como cunha moto? Non será cunha honda?
- Ah! Pero había que dicir a marca?

Adiviñas

Zapatos de goma
ollos de cristal
como por unha mangueira
paséote pola cidade enteira

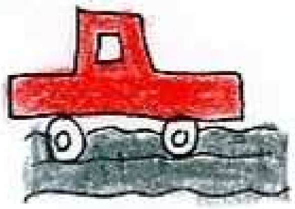

Carla D. 1ºA

Teño tinta negriña
e moitos brazos, ademais;
pero non podo escribirche
porque non aprendín xamais.

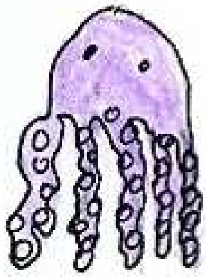

Dani B. 1ºA

Miguel 1ºA

Adiviñas

LUNS MÉRCORES XOVES SÁBADO MARTES VENRES DOMINGO

Somos sete irmáns,
que só vivimos un día,
cando un nace, outro morre
e así pasamos a vida.

Son verde e con follas.
Nazo na horta
e na ensalada
acompáñame a cebola

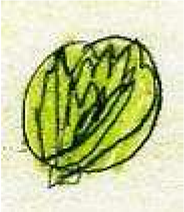

1º
Pablo, Lucía e Javier

Teño máis:
non son planta
E velas pero
non alumo

(O Barco e o
río anch)

Rodando por un
camiño van uns
longos caixóns, que
producen moito
ruído.

(O tren)

Celia Pérez Taboada 2º B

5ºB

Como será e non será,comer
hoxe o polo e matalo mañá

RESPOSTA
Pois que o polo come hoxe , e mañá se mata

Nunca poño mala
cara anque senpre
me dan col¿Que bicho son?

(O caracol)

No monte nace no monte cría,e
ando polo mundo vertendo alegría

(A gaita)

De seco nazo,de verde me
crío,e ando abellando coas
mulleres no río

(O lino)

Detrás dun penedo pariu-
no súa nai, correu pola te-
rra e casou co mar

(O río)

Cantariña de bom-
bón
Non ten boca
Nin tapón.
É ___________
ovo

Adiviñas:
Unha cousa
que che digo
e non o é
¿que é? Eo ____

Onte viñeron
Hoxe fóronse
mañá virán
con moito ruido.
¿que é? Son as ____

Alex 2ºB

Un cabalo se creron
de río que era ...¡mentira!
do Nilo son habitantes
de Asuán hasta Alexandría.
Son o ____

ADIVIÑAS

4º A

Pego brincos e
ando no monte.
Quen son?
(A lebre)

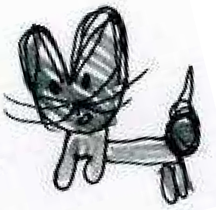

Son branca por fora,
Son branca por dentro
e cando me cortas
choras, a que non
adiviñas quen son?
(A cebola)

Pégasme na cara
pégasme nos pés
e podo servir
para algúns
deportes.
Quen son?
(O balón)

Había un Chino e un
Vaqueiro, cal era o
malo?
(A ochinarzo)

Lánzanme, Tíranme
son redonda e póñenme
distintos tipos de
debuxos. Quen son?
(Son a pelota)

A vós cáenvos
os dentes e eu
cóllovos e deixovos
un regalo quen son?
(O Ratonciño Pérez.)

Ábrese o telón e
aparecen 4 nenas
dando voltas arredor
de 3 cadeiras
Cérrase o telón e aparecen
3 nenas sentadas
e a que queda mátase
Cérrase o telón
como se chama a canción?
(Yhes merta que sinsillo)

Ábrese o telón e aparecen
uns paros con espadas láser.
Cérrase o telón
como se chama a
película?
(Power Rangers.)

Julio 4º A

Batido de froitas

INGREDIENTES:

- -1Kg de fresas.
- -1 plátano.
- -1 o 2 kiwis.
- -3 laranxas.
- -2 limóns.

REALIZACIÓN:

1º Quítaslle o verde as fresas, córtaas e bótaas na batedora.
2º Pela os kiwis e córtaas, despois bótaos na batedora
3º Corta as laranxas pola metade e expre-melle o zume coas mans.
4º Fai o mesmo cos limóns.
5º Bate todo ben.
Consello: Méteo na neveira media hora e atoparás un batido ben fresquiño.

Meritxell Varela Jorge 6ºB

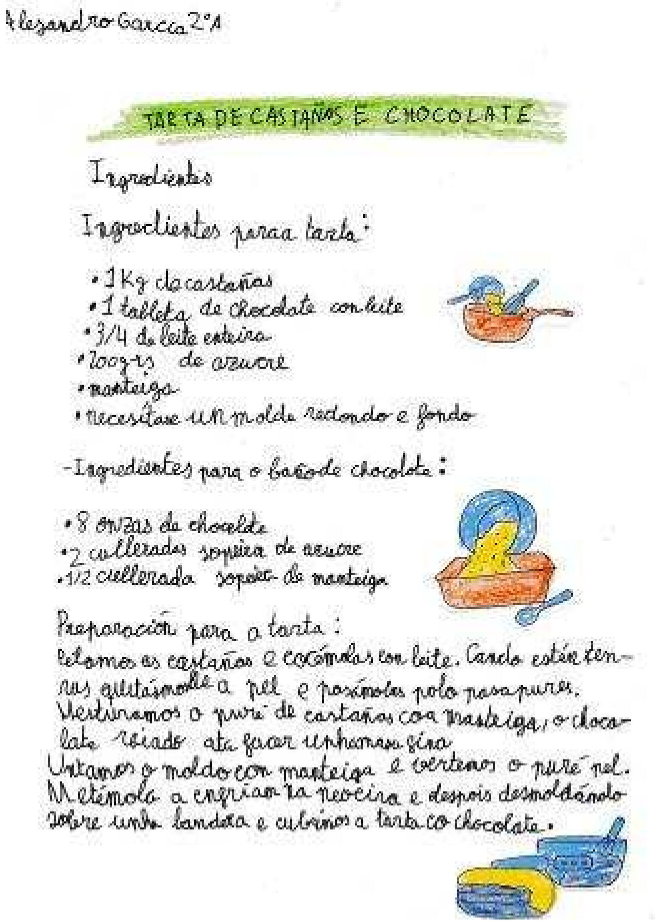
Alesandro García 2º1

TARTA DE CASTAÑAS E CHOCOLATE

Ingredientes

Ingredientes paraa tarta:

- 1Kg de castañas
- 1 tableta de chocolate con leite
- 3/4 de leite enteira
- 200grs de azucre
- manteiga
- necesítase un molde redondo e fondo

-Ingredientes para o baño de chocolate:

- 8 onzas de chocolate
- 2 culleradas sopeira de azucre
- 1/2 cullerada sopeira de manteiga

Preparación para a tarta:
Pelamos as castañas e cocémolas con leite. Cando estén tenras quitámoslle a pel e pasámolas polo pasapurés. Mesturamos o puré de castañas coa manteiga, o chocolate relado ata facer unha masa fina. Untamos o molde con manteiga e vertemos o puré nel. Metémola a enfriar na neveira e despois desmoldándola sobre unha bandexa e cubrimos a tarta co chocolate.

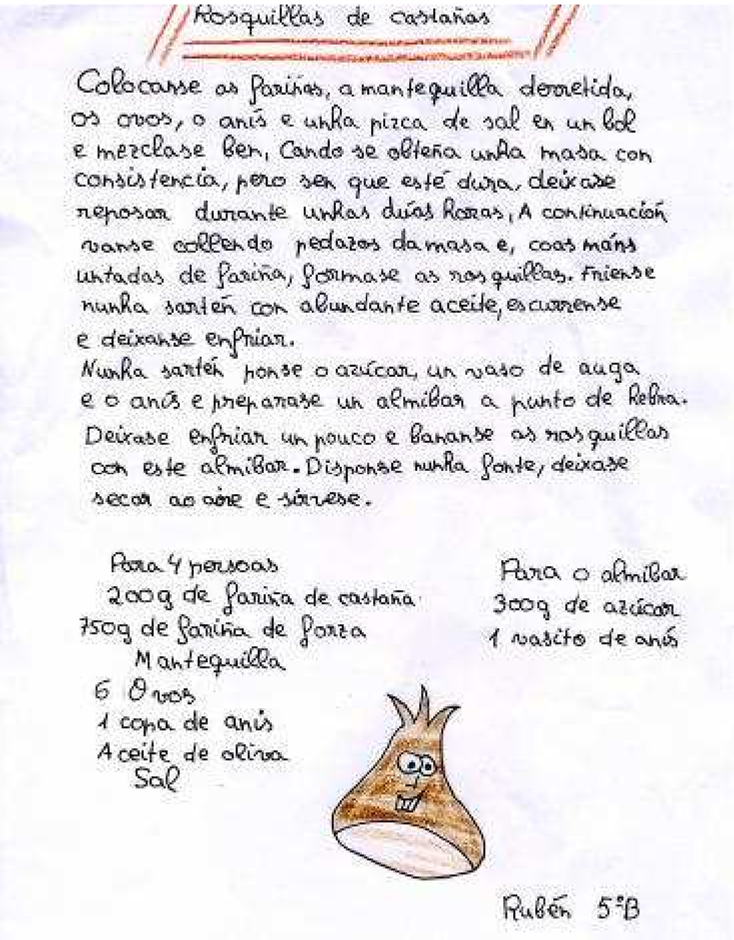
Rosquillas de castañas

Colocanse as fariñas, a mantequilla derretida, os ovos, o anís e unha pizca de sal en un bol e mezclase ben, Cando se obteña unha masa con consistencia, pero sen que esté dura, deixase reposar durante unhas dúas horas, A continuación vanse collendo pedazos da masa e, coas máns untadas de fariña, formase as rosquillas. Friense nunha sartén con abundante aceite, escurrense e deixanse enfriar.
Nunha sartén ponse o azúcar, un vaso de auga e o anís e preparase un almibar a punto de hebra. Deixase enfriar un pouco e bañanse as rosquillas con este almibar. Disponse nunha fonte, deixase secar ao aire e sírvese.

Para 4 persoas
200g de fariña de castaña
750g de fariña de forza
Mantequilla
6 Ovos
1 copa de anís
Aceite de oliva
Sal

Para o almibar
300g de azúcar
1 vasito de anís

Rubén 5ºB

Roscón

INGREDIENTES:

12 HUEVOS
500 gramos de azucre
350 gramos de fariña

PREPARACIÓN:

Ponse o forno a quecer a 180 gra-dos. Pártense os ovos, sepáranse as xemas das claras. Póñense as cla-ras a punto , cando o estean botá-selle o azucre , e batese ben bati-do votáselle as xemas , logo a fari-ña batese ben ao estar ben batido botase nunha forma que debería es-tar untada con manteiga ,unha vez botado metese ao forno que esta quente e deixase no forno 1 hora e cando pase a hora sacase.

Marta Sánchez Pérez 6º B

UNHA DE ANIMAIS

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1						X	X	X	X
2		X	X						
3							X	X	X
4		X							X
5					X	X		X	X
6		X		X	X	X		X	X
7		X							
8	X	X							X
9	X	X		X	X	X		X	X

HORIZONTAIS

1.– Mamífero mariño de grandes dimensións.
2.– Peixe que vive no mar e no río.
3.-Ave que fai niños nas chemineas.
4.– Cría da coella (do revés).
5.-Ave que repite sons humanos.
7.-Paxaro moi pequeño que voa cara atrás (do revés).
8.– Mamífero doméstico co corpo cuberto de la.

VERTICAIS

1.-Peixe que se pode conservar salgado,seco ou conxelado.
3.-Paxaro moi coñecido aquí.
7.– Insecto que fabrica cera e mel.

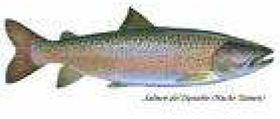

1º A

ENCRUCILLADO

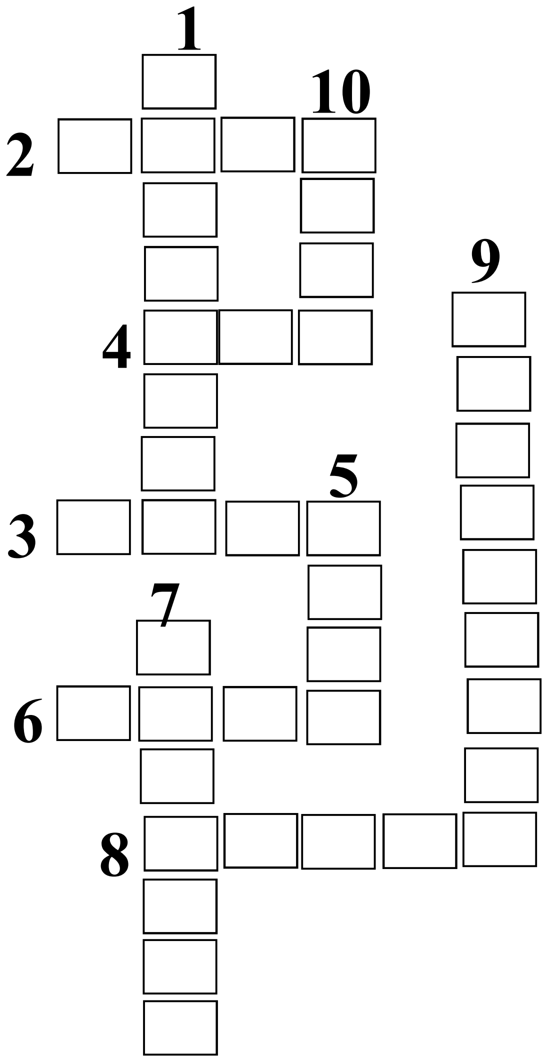

1.– Océano.
2.– Animal doméstico de 4 patas.
3.– Flor.
4.– Antónimo de guapo.
5.– Líquido transparente.
6.– Vivenda, fogar.
7.– Froito do castiñeiro.
8.– Tipo de pastel.
9.– Mecanismo que pecha e abre.
10.– Xigante fantástico do que se di que come aos nenos.

Ana Gómez 5º A

Busca os sete erros

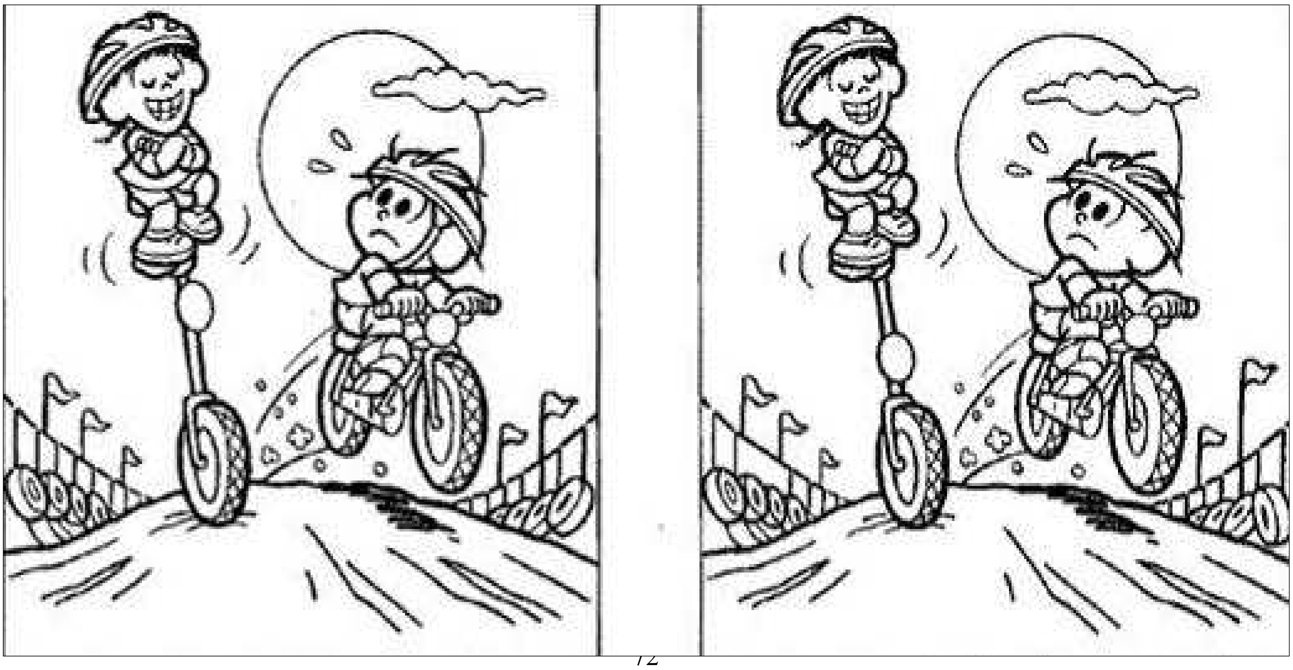

Sudokus

Nivel 1

			8				9	4
		9	5					
				6	9	7		5
9			6	1	8	5		3
	8	3		9	5		6	2
5	6		4	3		8		
				7	3			8
2	7	8			4	1		6
3	1	5	2	8				

Nivel 2

			1	9		3	8	
	6	1					4	
	8	9	3	2			6	
	3		4	1				2
1					5		9	7
6	5			7		1		
	2			5		4		
	1		2					8
8	9		7				2	3

Nivel 3

		2		5				
		3				4	8	2
6	9	1	2		8			
			5					6
3				6	9	5		1
7				2				3
			9		5			
		7		3		1		
	2	4	8			9		

Nivel 4

1			4					3
				7	6	2		
			5					
	5	9	8			7	6	
	3			4		9	8	
			9	5			1	
				9		8	5	
2	8	5			1			
6								

Nivel 5

				6	4			
2			1		7		3	
4	6	5						
	9						4	
		7		2				
8			3				9	7
	7	8				9		
				4	6		8	1
6								

Nivel 6

	3	7						8
					8		6	
			9			5		
	5	8						4
				2		1		
4					6		2	7
	1					9		
		6		8				
			6			4	1	

ATOPA O TÍTULO DO CONTO RESOLVENDO O SEGUINTE ENIGMA

AS 3 DO 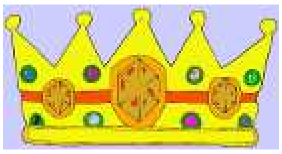

Atopa na sopa de letras dez nomes do conto

"Brancaneves e os sete ananiños"

S	N	C	E	W	M	U	J	N	X	G	Y	U	B	L	Y	P	X	T	K
Y	C	R	D	J	L	U	V	N	T	A	F	G	C	K	D	P	A	F	M
C	C	T	B	X	N	O	L	I	M	R	O	D	U	M	V	K	Z	K	P
U	I	R	M	L	B	Y	G	X	L	Z	X	R	G	A	B	J	A	Q	H
V	T	K	O	V	H	J	H	D	T	S	T	O	B	L	A	N	M	A	N
V	Z	T	K	K	T	H	B	Z	I	D	I	Z	L	E	S	V	B	ñ	T
N	E	D	C	V	P	R	I	N	C	I	P	E	H	W	N	A	R	I	K
P	L	L	L	C	Y	K	W	J	V	P	R	W	P	Z	A	X	A	R	Y
B	L	C	E	Q	G	V	E	K	Y	Z	R	U	N	S	F	C	N	D	D
R	R	F	C	N	C	C	N	O	ñ	U	R	G	M	X	S	D	C	A	U
U	H	C	U	F	O	B	F	H	S	L	C	W	V	B	V	N	A	M	V
X	J	F	B	L	J	S	R	M	V	T	Y	S	L	B	M	T	N	A	E
A	H	Y	F	M	G	Y	Y	J	V	U	K	R	H	G	A	M	E	D	H
M	W	A	D	I	V	X	H	O	J	I	B	C	N	I	B	T	V	A	U
H	R	S	Q	M	M	B	D	U	H	D	H	P	Q	D	Q	T	E	F	M
M	R	T	A	A	C	C	D	P	K	E	I	F	M	A	Y	D	S	N	L
F	Q	F	M	U	N	C	K	Q	S	E	D	E	V	W	F	W	Z	H	Z
O	S	E	X	Y	R	E	S	P	E	L	L	O	M	A	X	I	C	O	Y
X	U	L	I	Z	B	O	M	W	C	B	I	C	O	O	G	S	H	L	V
L	G	S	R	C	R	Y	C	G	R	G	E	Q	Y	C	N	S	O	W	S

Se tes dificultades en resolver a sopa utiliza esta pequena axuda:

Sustitúe os números polas letras correspondentes do *abecedario galego* e obterás as palabras que hai que atopar:

[*Abecedario galego*: a b c d e f g h i l m n ñ o p q r s t u v x z]

Palabra 1: 2 17 20 22 1
Palabra 2: 11 1 23 1
Palabra 3: 15 17 9 12 3 9 15 5
Palabra 4: 6 1 4 1 ---- 11 1 4 17 9 13 1
Palabra 5: 2 17 1 12 3 1 12 5 21 5 18
Palabra 6: 5 18 15 5 10 10 14 ---- 11 1 22 9 3 14
Palabra 7: 7 17 20 13 14 12
Palabra 8: 4 14 17 11 9 10 14 12
Palabra 9: 2 9 3 14
Palabra 10: 21 5 10 5 12 14

DESPEDÍMONOS DE...

CEIP de Monforte

(Colexio Novo)

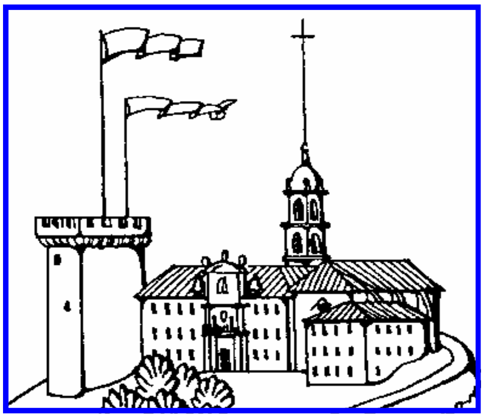

Ronda Mª Emilia Casas Baamonde s/n
27400-MONFORTE (Lugo)
Tl. e Fax: 982 400 442
609 90 65 24